

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

As országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egias évre 10 ft, félre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelék),
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felhívás Magyarország gazdaköztségéhez

A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” országos mezőgazdasági kiállítás rendezését vette tervére.

Helye: Szeged.

Idéje: 1899. évi szeptember hó 3-tól 10-éig.

Célja: Hatni a gazdasági művelődésre, lendületet adni az értékesítési viszonyoknak, jó példák, közel fogható eredmények bemutatásával.

Van-e gyakorlati értéke a kiállításoknak?

Ez ma már nem lehet vita tárgya. Az egész művelt világ a kiállításokban igyekszik megteremteni leghatékonyabb eszközt az érdeklődés felkeltésének, a vívmányok megismertetésének, a reklámnak, az öntudatra ébresztésnek s a szemléltetve tanításnak.

A tudás világerő hatalommá vált. Emelkedett vele együtt a jelentősége a kiállításnak: annak az iskolának, amelyben maga az élet tanít kész eredményeivel.

A magyar mezőgazdaság szemben áll a mostoha évek következményeinek feltörölésével, a világszereplő napról-napra való nehezülésével. A viszonyok kényszerre parancsolja, hogy tanulni, gyorsan és sokat kell tanulni a magyar gazdának. Meg kell tanulnia minden hasznos ígéző fogását a jövővel fokozásának amire a termelés tökéletesítése, különleges ágainak és az értékesítés módjainak celszerű megválasztása ad lehetőséget.

Budapesten, 1899. évi február hó 1-én.

Bujanovics Sándor,

a kiállítás rendező-bizottságának elnöke.

Ezt a célt fogja szolgálni a szegedi mezőgazdasági kiállítás is. De van egy másik jelentősége is.

Termelőnek, kereskedőnek érdeke, hogy lásson és láttassék; hogy összeköttetéseket szerezzen; hogy amit a földművelés és állattenyésztés előmutathat s amit a termelés eredményein az emberi kéz tökéletesíti: mindez a közszükséglet nyílt piacára kerüljön, maga felé hódítsa az igényeket, elismerést vívjon ki, előkészítse az értékesítést s megindítsa a forgalmat. Ez a kiállítás üzleti célja és haszna.

A „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” lelkesedéssel csüng azon, hogy azt a tanulságos és hasznos feladatot, melyet a kiállítások szolgálni hivaltottak, hazánk déli részén, a szegedi országos mezőgazdasági kiállítás keretében megvalósítsa.

A keret készen áll; azokat, kiknek buzgalmán s áldozatkészségén elsősorban fordult meg a vállalkozás sorsa, megnyertük; az előmunkálatokat minden vonalon megindítottuk.

Immár kész tervezettel fordulunk a magyar gazdaköztséghez.

Kérjük, támogassák ezt a kiállítást, közhasznáért, kulturális céljáiért.

Nem áldozatot kérünk. Hiszen a kiállítás minden egyéni vállalkozás bőven megtalálhatja számítását erkölcsi és anyagi eredményekben. Az egyesek sikere pedig a köz hasznává is válik.

De a siker itt is ott is a résztvételtől, a kiállítás tartalmától, arányaitól és keresetségtől függ. A sikernek ezt a biztosítékát a nagy magyar gazdaközségi körök kérjük és reméljük.

A szegedi kiállítás hat csoportra oszlik; ezek:

- I. Élő állatok és állati termények.
- II. Földművelési és növényi termények.
- III. Szőlőművelés, borsászat, kertészet és gyümölcs-termelés.
- IV. Mezőgazdasági gépek. és eszközök.
- V. Házi és mezőgazdasági ipar.
- VI. Erdészeti és vadászati.

Mind a hat csoportnak külön bejelentési-íve van, amelyen a csoport iránt érdeklődő az össze, elözetesen szükséges tudnivalókat megtalálja.

Bővebb felvilágosításokat készséggel ad a kiállítási iroda (Budapest, IX. Üllői-út 25. Köztelek). Ugyanez közönnel fogadja érdeklődők czimeit is.

Országszerte igyekeztünk a kiállítás iránt való érdeklődést felkeltetni. Várjuk és hisszük a sikert. Hiszünk, hogy miként a mozgalom megindítóit áthatotta, úgy a magyar gazdaközségeit is át fogja hatni az a tudat, hogy ez a kiállítás igazi hitvitást tölthet be a mezőgazdasági haladás mozgó erői között, ha a gazdaközségi is úgy akarja.

Gróf Desseffy Aurél,

a „Gazd. Egyesületek Országos Szövetségének” elnöke.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Köztelken.

1899.	„	4. d. e. 10 óra. Vásárcsarn. Ell. Szövetkezeti ülése.
1899.	„	9. d. u. 4 ó. Növénytermelési szakosztály ülése.
1899.	„	16. d. e. 10 ó. Országos szövetkezeti értekezlet.

Köztelki gazdasági előadások.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

február hó 13., 14. és 15-én

Budapesten a Köztelék (Üllői-ut 25. sz.) nagyertermében

gazdasági előadásokat rendez.

Az összes előadásokon az OMGE. tagjai díjtalanul vehetnek részt. Az előadások részletes tervezetét a „Köztelék” f. évi 10. számában közöltük.

Meghívó

az OMGE. földmívelési és növénytermelési szakosztályának

f. évi február hó 9-én (csütörtökön) d. u. 4. órákor a Köztelken tartandó ülésére.

Tárgy:

Javaslat a komló, hüvelyesek és fonál növények termesztésének előmozdítása érdekében.

(Az előadói javaslat a „Köztelék” m. évi 100-ik számának mellékletén jelent meg.)

Gróf Szécpáry Gyula,
szakosztályi elnök.

Meghívó

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége által folyó évi február hó 16-án délután 10 órákor a Köztelken tartandó

országos szövetkezeti értekezletre.

Az értekezleten részt vehet minden a szövetkezeti mozgalmak iránt érdeklődő gazdasági egyesületi tag.

Az országos értekezlet napirendje:

1. Gróf Károlyi Sándor előadása a fogyasztási és értékesítő szövetkezetekről s azok erkölcsi hátasáról.
2. Balogh Elemér előadása a fogyasztási és borértékesítő szövetkezetek megalkaításáról.
3. Bálintffy Pál előadása a gabona-értékesítő szövetkezetekről.
4. Bernáth István előadása: a gazdasági egyesületek szerepe a szövetkezeti mozgalom terén.

Budapest, 1899. január 26-án.

Gróf Desseffy Aurél s. k.
elnök.

Állategészségügyünk s 1903.

Csodálatos, hogy míg a jelen politikai rendszer államcsőzt irányzata kiváló tapintatú választotta ki a közigazgatás mindazon funkcióinak államosságát, melyet maga a társadalom jobban és költség nélkül végzett eddig, akkor az állategészségügy államossítása, mely mint életkérdés s mint elsőrangú agrárkövetelmény jelentkezett a gazdákzövevényben, ma sem tudott megvalósulni.

Vége mégis odáig jutottunk, hogy a földmívelési miniszterium sokaj rejtgetett tervezetét napvilágra juttatta, igaz, hogy olyankor, amidőn nagy kérdés, hogy nem-e egy posthumus törvényjavaslattal állunk szemben, melyet egy következő utód nem vall magának.

Nagy elismeréssel vagyok a jelenlegi miniszter működése iránt, mert ki sem tagadhatja, hogy a létező viszonyok között annyit nyújtott, a mennyt egyáltalán lehetett, de hogy az állategészségügy államosságáról szóló törvényjavaslattal mindeztideig késlekedett, noha az már régen készen volt, oly mulasztás, a mely nagyon megbosszulhatja magát a közel jövőben s annak káros következményeit már most is érezhetjük az ostrákr é s német piacok elvesztésében.

A törvényjavaslat-tervezet indoklása bőven kifejti az államosítás előnyeit, amely indoklás különben öt év előtt épp úgy megállotta helyét, mint most s mégis ily sokáig tartott, amíg legalább a tervezet megjelent hivatalos czégyegyzés mellett.

S mi az oka a késlekedésnek? A pénz hiánya, az, amiből ha mezőgazdasági czérel kell, sohasincs készletben.

Paloták épültek, államosítások történtek és sok más meg nem nevezhető czélokra milliók költettek, de az állategészségügy államosságára az államnak eddig nem volt pénze.

Mily rövid látás közigazdasági ügyeink intézői részéről. Az állategészségügy államosítása a miniszteri tervezet szerint alig igényel említésre méltó összeggel s az indoklás mégis oly körülmenyes, oly óvatoss, nehogy kihívja a kritikát. Értjük a helyzetet s nem is az indokoló az oka annak.

Sajnos, hogy Magyarországon, mely — par excellenciam — mezőgazdasági állam, az, hogy 100 millió forint értékű állat-kivitelünk biztosítására pár száz ezer forint kiadás megszavazását biztosítsuk, oly burokban kell feltalálni, hogy valahogy ki ne tűnjék az, hogy itt mezőgazdasági érdek istápolásáról van szó.

Vagy várható volt volna-e egy ily fontos és életőn szükséges kérdés ily sokáig a megoldásra s egyáltalán mily messze vagyunk még a megoldástól?

A miniszteri indoklás nagy óvatossággal jelzi, hogy a kiadások kímélésével az új év mulva reméljük elérni azt a tiszspontot, melyre már most volna szükségünk.

Vagy nem éppen állategészségünk rendezetlensége az, a mely felhatalítja arra a német kormányt, hogy határait a magyar állatkivittel eldörjé?

Ezt maga az indoklás is elismeri s mert elismeri, eltiltése ez annak a közigazdasági politikának, a mely eddig követtelet.

Az, hogy az állategészségügy államossítandó-e, nem lehet kérdés. Ezt mi gazdák követeljük s ez oly követelmény, mely nem odázható el a közigazgatás államosságát, de egy pillanattal sem tovább, mert állategészségügyünk gyökeres rendezése életkérdés s időhöz kötött.

Ha mi 1903-ig meg nem újítjuk azt a mértéket, a melyet a külföldi államok felállítanak, ha állategészségügyünk nem lesz kifogástalan, akkor a szerződészek kötésénél a keleti államokkal jutunk egy sorba s állatkivitelünk elé továbbra is oly akadályok emelteknek, a melyek mezőgazdaságunk s vele egész gazdasági életünk erőteljes fejlődését ujabb decenniumra hátráltatni fogják.

Állategészségügyünket már 1903-ig oly nivóra kell emelünk, hogy az minden modern követelményeknek megtudjon felelni s hogy ne legyen mód és alkalom a szerződő felek részéről kifogások emelésére.

S ez lehetséges is, ha a kormány komolyan akarja. Ehhez két dolog szükséges. Az egyik az, hogy a kormány a jelen törvényjavaslatot minél előbb törvényerőre emeli s akként gondoskodik annak végrehajtásáról, hogy már 1903-ban az ország minden jászra rendelkezék állatorrossal, mert a jelenlegi állapotok igazán ázsiaiak. Mikor oly nagy meggyének, mint Nográd, egy állatorvosa van, igazán nem tudni, hogy az állatorvosok hiányának, vagy a megye mezőgazdasági kultúrája elmaradottságának rováadó-e fel.

Az állatorvosok hiánya nagy kalamitás ugyan, de nem olyan, amelyen segíteni, még pedig rövidbeut belüli, mint az indoklás tervezte, ne lehetne. Amint meglesz a biztos existenzia, tolni fog az ifjúság az új pályára fel, melyet a földmívelési miniszter ösztöndíjjakkal s egyéb kedvezményekkel tehet vonzóvá.

Igy is érthetetlen, hogy csak ily kevés állatorvos van működésben, noha az évi szarvesszencziátszámítva sokkal többnek lehetne lenni. Ez jelek annak, hogy e pályára eddig csak kevésnek nyújtott megelhetést s inkább másféle néztek azok is, akik a képzétséget megszerzeték.

A másik követelmény, amelynek teljesítése elkerülhetetlenül szükséges volna, hogy állategészségügyünk kifogástalan legyen az, hogy a szerb marha invázió ellen nem megehezítsük, hanem teljesen megakadályozzuk! Hasztalan minden állategészségügyi intézkedés s kár minden kiadott krajczárért, ha a szerb marhát bebocsátjuk, mert ez elég botránkösz arra, hogy Németország előlünk elzárkózzék.

De tovább menve, ha Szerbia elől teljesen elzárkózunk, nem is igen szorulunk Nemetszagra, mert állatfőlölegünkint Ausztria egymaga is képes elfogyasztani.

Pirulnu kellett csak a mulkior is, hogy a német kormány kiküldöttéi megsemmellék a budapesti marhavásárt, a hivatalos czim volt a marhapiénztár tanulmányozása, a tényleges feladat állategészségügyünk megfigyelése.

A heti vásáron, melyen közel 4000 darab szarvarmarha volt felhajta 3/4-eresben silány szerb marha volt jelen. Az állattenyésztéséről híres Magyarország legnagyobb piaczná a szerb marha dominál s épp annak a vásár-pénztárnak a közvetítésével, melyet a németek tanulmányoztak s a melyre állatölég azért volt szükség, hogy a magyar marha értékesítést mozdítsa elő.

Azt hiszem, a németek okoltak is a mi példánkban s ügyelni fognak arra, hogy ott, a hol fontos gazdasági érdekek szolgálatáról van szó, ne olyanok engedjék át a tért, a kiknél az üzleti érdekek kell, hogy dominálnak.

Az előtűnik fekvő törvényjavaslattal szemben nem lehet más kívánságunk, mint hogy mielőbb törvénynyel váljék s legfeljebb sajnálkozhatunk felette, hogy már eddig nem lett azzá.

Igaz, hogy újabb terheket ró a gazdára, de ezt az ezzel szemben álló előnyökkel szívesen elvisselhet. Az előnyök azonban csak akkor érvényesülhetnek, ha 1903-ig az állategészségügy odáig lesz fejleszhető, a mint azt a törvényjavaslat tervezi. Mert ha ezt elzárni nem tudjuk, vagy legalább az ország nagyobb részében nem valósítják, úgy az állategészségügy államosítása nem sokat jelent.

Ha a politikai helyzet, a mely egész gazdasági életünkre bénítólag nehezedik, végre megtisztul s a komoly munkánkat tér nyílik, úgy csak azt kérhetjük a földmivélségi kormány jelenlegi vezetőjétől, a mennyiben az ő erélyes kezeiben összpontosul továbbra is gazdasági ügyeink gondozása, hogy a jelen törvényjavaslattal mielőbb nyujtsa be s hasson közre annak törvényerőre való emelésén, hogy az 1903-ig rendelkezésre álló idő minél jobban legyen kihasználható állategészségügyünk elrendezésére, mely a legszorgobban kritikát is kiállhassa. R. Gy.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Lőherések megvédése a fagy ellen.

☞ Mióta a lőhere úgy takarmány, valamint magtermelés céljából mininkább terjed, sokszor tapasztalhatjuk, hogy vart termésének az ápnin, annak, a tél fagyja s egyéb elemi csapások tönkretették.

Hogy a lőher emittett csapásoknak annyira ki van téve, leginkább az orszákok termelésnek tulajdonítható, mert ha a lőherét rövid időközökben visszatérőleg ugyanazon földön termeljük: egyfelől ama élőcsók nagyon el-

sapzorodnak és ha alkalmas táplálékra találunk, szaporodnak tovább még inkább megkezdik, másfelől a lőhere azon tápanyagokat, melyeket élete fenntartásához szükséges, annyira kimeríti, hogy bizonyos idő múlva ezirányú szükségletét nem képes a kívánalmaknak megfelelően fedezni. Ha mesterségesen utótrágyával akarunk visszapótolni a már kiakartott tápanyagokat, akkor a növény elkönyesedik és az elemi csapások s a tél, záporos földre döntik és a tél fagyja tesz benne nagyobb károkat.

Mindezen bajok kiküldetésére ajánlatos a lőherékéket legalább 6 éves fordákba osztani, mert ellenesében, ha a lőherés kataszt, holdanként 6 mm. takarmányt (szénát) és 30 kg. magot, a mikor normális körülmények között adhatna 12 mm. takarmányt és 80 kg. magot, a következőket bármely gazda levonhatja.

Czikemben a lőheréknek a fagytól való mikénti megóvását szándékozom leírni, az előbb mondottak figyelembe vétele mellett.

Mikor a nyirkos föld ősszel megfagy, és hótakaró nem keletkezik, a tél folyamán is kértet a csontkemény időből táplálékot felvenni egyáltalán nem tud és fokozatosan gyengülve elpusztul. Tévedés azt hinni, hogy az ellagytás csakis a kívülről kapott nagy hideg okozza, mert ha az a növény valami úton táplálékot vesztes fel, bármily nagy fokos hidegek is ellentállanak. A növényzetnek is épp úgy, mint más szerves testeknek táplálékra van szüksége minden időben és habár a tél az élővel növényeknek pihenőül szolgál, anyai táplálékot mégis megkivánnak, a mennyi az élet fenntartására szükséges.

A lőherés földökkel ősszel vízvezető barázdákat készítsék el a felesleges víz elvitálására, mert a tulndeves föld egyenesen kökényeségre, míg a kevésbé nyirkos szemcsésen fagy meg. Lapályos helyeken a lőherét bogárhuta szántása vessük.

A növényvny torlóját egy arasznyi magasságban a hagyományok és leginkább az első télen némi védelmet ad a lőherének, mely a gyengébb s az ellagytásnak is inkább van kitéve.

A lőherés táblára oly szalmas élesekéket, melyek nagy értéket nem képviselnek, mint tengeriszár, buza, árpa, zab, repce, lőhereszalma (ez utóbbit, ha arának, nem alkalmazható) szorjúk el 20 cm. vastagságban megkezdve a tábla egyik szélén oly darabokon, a mennyi a rendelkezésünkre álló juh- vagy gukalyaállományunknak egy napra, mint pótlakárnyaló elégséges; ekkor hajtsuk rá az állatokat, melyek a szalmas éleseknek egy részét felkalkozzák, másik részét összetaposják. Ezen műveletet minden nap követően az előző napon elszórt darab mellett folytatjuk, mindaddig, míg az egész tábla be lett borítva.

A beszórtat a tábla azon részén kezdjük meg, a meről az állatok, reahajthatnak, mert így az értékes s az értéktelű való elhajlás alkalmával mindig azonos földön járnak az állatok, mielőtt a jobban összetaposhatik.

Az összetaposott szalmaréteg megfiele a hótakarónak, a föld melegének kiszáradását megakadályozza, a külső hideget a földhöz nem engedi s így a növényzetet a fagytól megóvjia.

Tel olvadások alkalmával van a takaraltan lőhere az ellagytásnak leginkább kitéve, mikor is a szalmaszemes rész a vízzel együtt oly szilárd kéregé fagy, hogy magán keresztül sem a föld melegét, sem a levegő hidegét nem bocsátja át.

Az elszórt szalmafélteknek fele részét az állat megviszi a másik fele, mint trágya is némi értéket képvisel.

Megjegyzem, hogy ezen legelőtelű tapozás jobba a juhokat felhasználni, mivel ezek egész napot át kint heverhetnek a szalmarétegen és az értékesebb szálakat is jobban kihasználják.

Az ősszel, mikor a vegetáció már megindult és a fagyoktól félni nem kell, ezen meg-

terészek takarót lő-, vagy kizérlegyekkel összefüggőlyük és elétegyük, mely eljárás egy fél fogasóással ér fel, minek hasznát ismerhetjük.

Az ismertetett munka jószágáról saját tapasztalataim alapján győződtem meg. Három lőherés tábla közül, melyek 1—2 és 3 évesek voltak, az utóbbi tengeri éle kizsántandó volt tavasszal; jertárára gyenge terakadást adni volt ezelőben az előbb leírt mód alkalmazásával. Az 1—2 éves lőheréket kipusztultak, az utóbbi 3 éves here a legeszebben kezdett hajtani tavasszal; de mivel az egész táblán nem volt fizikai erőm ezen műveletet végezni, a kimaradt rész szintén elpusztult.

Szekély Gábor.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Monostori Károly.

Ismét a próbavágásról.

„Akét egyszer ez megcsap,
Annak nem kell csak a pap.”

Ezt a rövid, de velős mondatot olvastam egyszer egy vasikos terméti fűtőközben, ékeken kivéve.

Ehhez hasonló hangulattal lehetett eltelte a „Mészárosok és Hentesek Lapja”-nak czikkirója is, miután replikáját, a jan. 4-én a „Közlelek”-ben megjelent cikkimre megirta.

Pedig téved, ha abban a hiszében ringatja magát, hogy engem érvai özőnével, rosszul levont következtetéssel tönkre tett, agyonszoptatott. En ma is élek, sőt hátró vagyok ismét állattinásimhoz ragaszkodni, viszont az ő állítását s a próbavágások eredményeit helytelennek nyilvánítani s ezt utoljót kétségbevonhatlanul bebizonyítani.

Nem tervezkedem ki a czikkiró minden egyes állítására, ez csak a vitát haszaltalan nyújtandó, azt tartom; hogy ha valaki szegeli akar, legjobban ha a szeg fejrét úgy télt eszupán a legfőbbekre adom meg adom meg a választ, a többi magától is megőli beavatkozásokon nélküli is.

A fív, tanácsa által elrendelt próbavágásnak czírija csakis az lehet, hogy kiderítse az *egyedül mindössze kétdi marha* élis-és vágóslaya közt mi a különbség, ha csak szénával és ha darával étettének vásár előtt.

Eme próbavágás, mely a felmérült difereenciák miatt, nem hivatalosan, csak hivatalos színezéttel kezd. 8-án lelt megírta 6 szedőslényi különbséget derített ki s a daracsketés rosdára az állat *dőnyörvényi vonatkozata* vásánapján mérlegelje az állatot. Ezt lehetett olvasni úgy a napilapokból, mint a „M. és H.-lól is.

Kommentárként az idézett lap hozzá tette, hogy ez körülbelül 10 q súlyú pár söréni 34 fut, s egy kiló buszá 7 lesczár ártóbbletet okozhat, ha a szénával nem tárt. Tehát a daracsketés Budapestben is beszünetendő épp úgy, mint Bécsben van.

Ezeket olvassa, hihetetlennek, tévesnek tizt fel előttem egyrészt a 6%-os különbség, másrészt, ezen 6% élősúlyvesztésből kiszámított 34 fut, illetve 7 lesczár itam meg előző cikkimtel, melyben előző világon kiutattam a tévedést, sőt utaltam arra is, hogy a pontosan keresztültölt próbavágás nem oly könnyű dolog, mint első pillanatra gondolná az ember, könnyen eshetik ott tévedés, még ha csupa szakértőknél ellenőrzik is annak keresztültöltését.

Eme tárgyalás czikkimre írja meg az idézett szaktap a maga bírálata s az én fejtegetéseimet mind téveseknek mondja s megfogja, minthogy én nem vagyok szakértő, enyhébb elbírására méltat eszupán. Nagyon köszönöm, le vagyok kötelezve szívesregező, de ölnézésétől nem fogadtatom, aki a nyilvánosság terére lép, annak eszméi, állításai egyorrga megterés alá esnek, mert azt tartom

amit a példásod, hogy; aki nem tud arabul, az ne beszéljen arabul.*

Az igaz, hogy az előbbi cikkemben magam beismerem, hogy én is a mérőszakszakokat az edes alatt én nem azt értem, hogy abszolút nem is érték a dolgozók s mégis hozok szöveget, csupán azt, hogy én nem vagyok sem hentes, sem mérőszaks, tehát hivatalos szakember; hanem csak afféle hízáló gazda, ki így kíváncsi, a tyúkból megfoglatta azokat a tövedéseket, melyek a próbavágások körül elkövettek. Meglátja, ezt más gazda is éppen úgy, mint én; de restelt volna fogni, hogy leirta volna; úgy mint én, gondolatát.

Ne vegye tehát tölem rossz néven a t. czikkiről, ha ismét kinyilatkoztatom, hogy a nyert adatok tévesek, hibásak, szóval egy cseppet sem szakszerűek; — mert az ellenkezőt, hogy tudja hibásak, nem lehet, de nem is szabad föltelezniek.

Hogy világosan láthassuk a próbavágások és a czikkiről tövedéseit, szükségessé tartom a czikkiből szöveget egy részt közzélni:

Megírjuk, hogy a edes. 8-ik próbavágások alkalmával kiderült, hogy a darvaléteket állatok 48%-ot, a szénvaléteket 42%-ot vesztek el ölosúlyukból. Mivel pedig azt is közöltük, hogy a darvaléteket két állat 1060, a szénvaléteket pedig 1050 kiló nyertem a vétel idejében, ahól a „Közlekedő” czikkjező kőnyhány kismértékben vala, hogy a szénvaléteket két állatból 609 kiló hus-suly, a darvaléteket jószágokból pedig csak 552 került ki. E két adatból nem nehéz kiszámítani a 34 frtnyi költségét, ami a darvaléteket márkákból vételből a mérőszaks terhére mutatkozott. Az olyan jószágok husát melyek árában 1050 — 1060 kiló nyertem a vétel idejében, a darvaléteket kiételeseni kilónként. Már most a szénvaléteket két állat hus-sulya 609 × 60 = 36540 frt, a darvaléteket hus-sulya pedig 552 × 60 = 33120 frt. Ha az utóbbi, vagyis a darvaléteket állatok husa után bevett 33120 frt-t levonjuk az előbbi, vagyis a szénvaléteket vételét két állat 36540 frt-értékből, akkor megkapjuk a 3420 frt különbözetet. Ha végül e 34 frt eloszjuk 552 részre, vagyis a darvaléteket állatok hus-sulyamennyiségére, akkor azt látjuk, hogy egy kiló hus a darvaléteket állatokból 62 krajt kerül többbe, mint a szénvaléteket állatokból való ... stb.

Az a számadás, a mit az adott esemény a mérőszaks tettek, így egészen tisztá s a számítás eredményéhez, melyet annak idején mi is, más lapok is közöltek, szó nem fér.

Ezt írja a t. czikkiről és ki is jelenti, hogy ehhez szó nem fér. Az igaz, hogy a számítás mi vételek jól vannak mindenütt megadva, hiszen benne egy hiba sem, de ennek dacára a végeredmény, tekintve a czélt, mégis hibás.

Gondoljunk csak a dolgo felétek. Rögjön által fogjuk az *erős tövedést*. Emle tévedés mind más, mint az, hogy a darvaléteket nem 6%-os ölosúlytöbbletet, hanem 12%-ot kell felvennünk, vagyis ennyit stótték volna ki a próbavágások alkalmával! 12. szóval tizenkét %-ot szégyén mérőszaksok! e boldog darvaléteket stótták!

Hogy még világosabban lássuk, hogy mennyire téves adatokat hoztak ki, megírjuk, hogy azokat az állatokat érték volna darvaléteket, melyek most szénvaléteket s melyekben 600 kg. hus volt, azokat pedig szénvaléteket, melyeket jelen esetben darvaléteket s melyekben 562 kiló hus volt, vajton akkor is meg állana a czikkiről és a mérőszaks számítása s a kijön akkor is a szénvaléteket ökosúlytöbbletet volna több a hus? — én kéntem. Az meg csak nem akarják felénk elbitetni, hogy a darvaléteket az abszolút hus mennyiségét ökosként?

Eltekintve, hogy maga a kísérlet is helytelen megválasztás állatokkal lett végrehajva, maga a számítás is nagyon hibás, mert csak a számításnál a legnagyobb figyelemmel ki kell hagyni, már pedig oktetven bele

kell vonni a számításba, ha helyes eredményt akarunk elérni, az ily természetes, hogy e felét egy pillanattal sem kell gondolkodni, hisz a mit a mérőszaksnak is pénzért, a vétel-ért, adják.

Ahó! a czéloból, hogy a darvaléteket a vágószűl mint mérben befolyásolja, egy teljesen korrek próbavágást én úgy képelek jól végrehajtva, ha egy és ugyanazon istállóban a egyenlő takarmányt hízlat, a lehető legjobb egyenlő ökosúlyt kiválasztanak a szakértők a vágás előtt minájárt a vágószűl való kirakások s megválasztják, s ezen suly ha egyezik, úgy figyelmen kívül hagyható, ha nem úgy is, is kombinációba veendő az eredmény megállapításánál; ezután az egyik darvaléteket s a másikat szénvaléteket is gondoskodnak, hogy mindkettőt egyenlően hasznos. A vágás napján a szokásos időben mérlegetek ismét meg öket. A másnap levágások nyert husmennyiségét külön-külön vessék össze a vágási sulyihoz, ez fogja adni a helyes vágószűl-arányt, melyet keresünk. Ennél anyhiessebb lesz, mint több állat 60 kiló súlyú végre ezen kísérletet. A nyert két vágószűl-arány különbsége adja azt a százalékokat, s a darvaléteket rovására lehet írunk.

Nézünk ezt számokkal is.

Monduk, hogy a vágószűl egyszerűsége kedvéért, hogy a számításból kikerüljön a kiválasztott két pár ökosúlytöbblet sulya 1000 — 1000 kiló legyen, s tényleg az egyik párt szénvaléteket, a másikat darvaléteket.

Ha elfogadjuk az idézett szaklapban közléteket, a számítások jelen példánkban is irányadóknak, úgy a számításot vágási mérlegetek kb. 60 kiló súlyú és ökosúlyt emelni s a darvaléteket pedig meg 6%-al; amit szintén ezen lap a dec. 16-iki számban megírt; ez tehát ismét egy párnál 60 kiló, tehát:

1000 kiló szénvaléteket éteve vágásig lesz 1060 kiló 1000 " darvaléteket " " " " " 1120 "

Ami már most helyes, egyenlő minőségű ökosúlytöbbletet, világos, hogy mindkét párban egyenlő husmennyiségű kell lenni levágásig, vagyis a fenti arányszámok szerint kb. 600 kgr.-nak.

Ennyi lesz egy a daras, mint a szénzás párt ökosúlyt. Nézük most a mérőszaks üzleti tévesztését.

A mérőszaks a szénvaléteket ökosúlyt 28 frt vételért véve fel alapul (1060 × 28) = 29680 frtot, a darvaléteket (1120 × 28) = 31360 frtot fizet. Vagyis a daras ökosúlytuffizette 1680 frtot. Ezt 600 kiló husa szétosztva 28 krajczárval drágítja a darvaléteket a hus 600-át, ha a darvaléteket 6%-nyi ölosúlytöbbletet hoz. A szénvaléteket pedig 600 kiló hus (2968 : 600) = 494 kr., a daras ökosúlyt 1 gramm hus (31360 : 600) = 522 krajczárjába van a mérőszaksnak.

Mint látjuk, sem a 34 forint, sem a 7 krajczár érték helyén mondtunk lehet kihozni. Ha azonban felvesszük, hogy nem 6, de 12%-al emeli az ölosúlyt a darvaléteket az ökosúlyt, egy a 34 frt kijön, de a 7 krajczár meg ekkor sem, mi világos jele annak, hogy az állatok, miket a próbavágásoknál felhasználunk, nem voltak helyesen megválasztva. Hogy azonban 12%-al emeli az állat ölosúlyt a darvaléteket, — ezt talán a mérőszaks is sokalkjál!

Több egyebet is állít, majd kétségbe van a czikkiről, de mindezekre nem terjeszkedem ki, így is eléggé elnyúlt analízis értekezés, de az azt meg sem hagyhatom szó nélkül, hogy kétségbe látszik vonni, hogy én tapasztalatomat, mit az előző cikkemben felhoztam, tényleg tapasztalatból merítem. Azt teszi fel rólam, hogy azokat csak az irószámlán gyártotom állítsaim támogatására. Erre csak azt válaszolom, hogy Budapestben többen ismernek több jószágum után s ha nem resztelnék, akkor is meg tudnák mondani, hogy jobb nevű mérőszaksoktól, mint vásárpénzesek, vagy gatójától, vagy nehány bizományostól, hogy ki

vagyok s tudni szoktam azokat az adatokat, melyeket minden próbavágásról gazdáknak tudni kell, ha állandóan meg akar jelenni, veszteség nélkül a vásáron állatával.

Ezzel be is fejezem vilámszót a részszemről e tárgyban ez az utolsó szó, mert én nem szeretem a hosszú polemikát s Dumavál tartok, hogy: „A hibás prófékat nem kell megbuktatni, megbuknak maguktól”, ha 6, hamis ó, ha én, úgy én híz többje meg!
Dorczy Péter.

SZŐLŐSZET, KERTÉSZLET.

Rovatvezető: Angyal Desz.

A gyümölcsfák telelőben.

Minél inkább ajánlok és gondozzuk a gyümölcsfákat, annál hálaadásba lesznek irántunk s gazdagabban törekszenek visszafizetni a reájuk fordított figyelmet és fáradozást. Elegendően jól van az udvarcseregyes, ha a törönkök csurgása követően ásonyi mélyen és rögis darabokban felássuk. Ez a munka, bármily csekélyesnek lássék is, mégis megszerződő előnyökben van hivata nyujtani. A légnek akadálytalan behatása mellett a téli hőmérséklet legcsapódásokkal magába veszi s mígér egyrészt az ásványi tápanyagokra oldóhat, addig a fa gyökérzetét tartásos elaltja megfelelő nyirkosságal. A gondos gyümölcsész ez tehát sohasem mutatja el, sőt ha szabad csekélyeséggem által gyakorolt eljárást hozzá vennek, minden elmondom azt is.

Nyáron az elvadászoktól magába veszi s konyhaból kikerültem nem kertem egy árnyas sarkában nyertem összegyűjteni s azt a mosás alkalmával szét szennyes szappanos leval meg-megöntözöm, több ízben öszezketvelem. Ezen komposztgátróhoz hasonló keverékből aztán ökosúlyt a felassót fél alkalom egy egy télnél szétbontották s a többlet a téli nedvességre bízom. Nem akarom itt hosszadalmasan megvárgatni, hogy ezen eljárásom, ha nem is tökéletes, de bizonyára nem nélkül minden alapot. Egyrészt hivatozom az elért sikerre, mely külföldben az alkalmát nem egyrészt szokás szembebeszélnek mutatkozni.

Polytva azonban felvett tárgyat, meg kell említenem azt is, hogy a fák alkalom felassása által még egy másik célzést is elér az ember, különösen ha az lelkiismeretesen gondolat néz keresztülvé. A téli hideg ellen ugyanis számos fereg ölypök, melyek a fák nedvességére bízom. Nem akarom itt hosszadalmasan megvárgatni, hogy ezen eljárásom, ha nem is tökéletes, de bizonyára nem nélkül minden alapot. Egyrészt hivatozom az elért sikerre, mely külföldben az alkalmát nem egyrészt szokás szembebeszélnek mutatkozni.

De teljére készítőket a fát azáltal is, ha annak derekát a novemberi deris napokon megszódatlan beemeljük.

Nem igen kell keresnünk; mert lépten-nyomon találunk oly fákat, a melyeknek a kéreg össze-vissza van repedező. Töréseknek tehát mindig oda kell irányulnia, hogy mielőtt simább és egészségesebb héjat sikerüljön elérnünk. Ezt pedig a többszöri és következetes beemelések által érhetjük el. Számos esetre tudunk hívatkozni, ahol a fa beemelések következtében csereg kérget levette s helyette új, sim és tiszta héjat nyert.

Ez tehát a beemeléseknek már egyik előnye; de van több is. Problája csak bárki is az ilyen repedezett és csereg héjat lehántani és saját szemével meggyőződhetik, hogy az ilyen kéreg alja a sokféle fereg és az élezké válogások tanúja.

Az ilyen beemelések is a beemelések nagy hasznát alkalmazzák. Ha jó behatás megmeszel-

jűk a fát, úgy, hogy a mész maróerejével a repedések bejuthasson, úgy ezen fergék legnagyobb részét ott helyben elpusztítja. Ezen fergék elpusztítása pedig úgy a fa tenyésztése, valamint a hozandó termés kifejlődése és egészséges voltára ugyazólván elengedhetlenül szükséges.

De van a bemeszelésnek egy hez hardmuk előnye is, mely a meglévő naposugarak szétosztásában találja magyarázatát. Egyáltalán a fehér és világos színek nem gyűjtik a sugárk meletét, inkább eloszlatni törekszenek az ily színű kéreg alatt a nedvek fellemejlődése hirtelen sohasem történik s így a hirtelen hűlés nem állhat be. Innét magyarázható meg azon körülmény is, hogy a bemeszelt fákban csak nagy ritkán fogunk fagytalajt találni, amennyiben a hirtelen változó hőmérsékletnek sokkal kevésbé vannak kitéve.

Sok jót és hasznosat mondatunk el a bemeszelésről ugyan; de azért még se ámsítsán magát senki azzal, mintha a bemeszelt fák a nyulak nem bántanak. Bánták bizony; mert hosszas tapasztalatom alatt nem egyszer volt alkalmam meggyőződhetni róla, hogy a nyulak a bemeszelt fákat is megrágták.

A dolog csak annyiban bír némi elfogadható alappal, ha a használandó mész közé vért, trágályvet, marhaepét, vagy hasonló anyagot keverünk, amelyekről tudva van, hogy nem igen felelnek meg a nyulak ízlenések.

Ámde sohasem szabad elfelednünk azt, hogy mindenféle illyenmú bemesezés ki van téve az idő viszonyosságának s nagyon könnyen megeshet a dolog, hogy azt néhány esz könnyen lemossa s így hatását érvényteleníti teszi.

egy tisztességes százaléka esett az egérrágás mártalékul.

Bizást ajánlhatom tehát bárkinek is, hogy zsupsalma helyett inkább nádat vagy táskót használjon, sőt még ezeknél is cseleszerűbb, ha a fiatal facsemeték gyalogfenyő (boróká) ágakkal vesszük körül s ezeket erőstülük azok derekához.

Liébold Béni.

GAZDASÁGI ÉPÍTÉSZEZET.

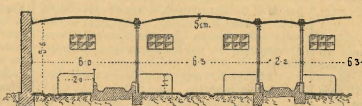
Boravertés: Szahlered 6/ul.

„Monier“ rendszerű istállóboltozatok és jászlak.

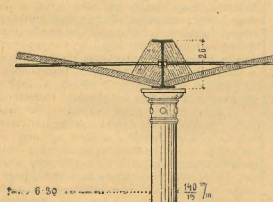
A „Közlelek“ egyik előzetője *Valpórol* a következő kérdést intézte hozánk:

Vannak Magyarországhon Monier-rendszer szerinti készített istálló-mennyezetek és ha igen, hol tekinthetők meg, miképp készíthetők el és mik az építési költségek m.é. Ugyanilyen rendszer szerinti készített istálló-vályuk cseleszerűk-e?

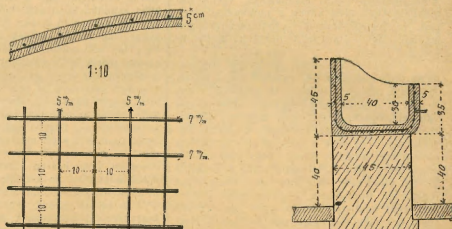
A Monier-rendszerű vasbetétes betonboltozatok s sorok írójá már több helyen alkalmazta istállók, jégházak beboltozására; viz-

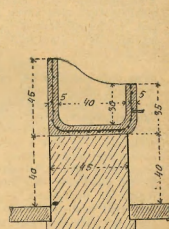
46. ábra. Monier-istállóboltozat hosszmetretezo.

46. Monier-boltozat alátámasztása s a boltozat betonrozása.

47. ábra. Monier-boltozat keresztmetretezo.

48. ábra. Monier-szerkezeti jászlak.

Hibávalól itt minden okoskodás, mert végre is csak odajutunk vissza, hogy idöbb fák részére is a jó kerítés a legbiztosabb védekezés marad. S ha itt-ott valahogy be is téved egy-nyul, az a dűbös fák körében nem találja meg azon tápanyagot, melyet a fiatal hű részükre arjút s így nagyobb kárt nem is igen fog tenni. Haszom másként van vagyunk a fiatal fákkal; ezeknél bizony nem marad egyéb hátra, mint azokat kerítés hiányában betűszéknéi vagy pedig egyéb anyaggal bekötözni.

Itt azonban ismét egy kis tapasztalatomra szabodón a szives olvasó figyelmét felhívnom. Néhány évvel ezelőtől tömög, hogy fiatal facsemetémel kertemben zsupsalomával kötöttem be s nem bántott az aggodalom, hogy a nyulak hozzáférhetnek. Tavasszal azonban, a midőn a fák felbontásához fogtam, bűmülva vettem észre, hogy lélen át az eregek vályggya érszükre arjút s így nagyobb kárt nem is igen fog tenni. Haszom másként van vagyunk a fiatal fákkal; ezeknél bizony nem marad egyéb hátra, mint azokat kerítés hiányában betűszéknéi vagy pedig egyéb anyaggal bekötözni.

rezervoírok, jászlak előállítására. Magában a magyar-óvári főhercegi uradalomban négy istálló boltoztatott be ily módon, melyeket kérdéstevé bármikor is megtekintheti.

E boltozatok készítésénél követendő eljárásról; azoknak költségeiről a következők szolgálnak tájékozónak:

A Monier-boltozat alapanyagát *portland-cement-beton* képezi, melyben egy vasháló fekszik. E két anyagnak megfelelő egyesítésével egy boltozatot nyerünk, mely alig 5-8 cm. vastagsággal még igen tekintélyes szabad nyílásban is nagy terhet képes elhordani.

A 45. ábrában az állítom már több ízben felépített Monier-istállóboltozat hosszmetretezo a 46-47. ábrában pedig egy boltozánk részlezeretű a boltozat keresztmetretezo s a vasháló van feltüntetve. A boltozat 4-7.0 méterre beosztott vastravaszok között fekszik, melyek mindenike egy-egy öntött vasoszlopok alátámasztása; és oldalmennyét az istálló hosszában végigtű 32 mm. átmérőjű kapcsolvas ellensúlyozza. E vasváz felszerelése után a tartók közötti mezőket a boltoveknek adandó forma szerint beideszakkuk, mely célzra bármennyi vékony, már használt deszka is meg-

felel. Erre fektetjük a vashálót s megkezdjük a boltoztatást. A beton 3 rész kavicsos homokból s 1 rész portlandcementből áll. Nyágságra nézve az a kavics, mely a legjobb, egy 2¹/₂ cm. köcközű szitán keresztűlesik; A kavicsot s cementelőször szárazon keverjük össze aztán csak annyi vizet öntünk rá, hogy frissen felazott nedves földhöz hasonló legyen. Ezt az anyagot 2-3 cm. vastagságban a vasháló alá 3-4 cm. vastagságban fölője terített s mindaddig vergetik közönséges kőmívap láttal, míg felülre vizes nem lesz. Ha a boltozat így elkészült a boltozlatnak kezdik betoztatni, hol a kavics s cement már csak 8:1 arányban van keverve. A boltozatot 4-5 napig szorgalmasan öntözgetnünk kell, mert a cement kövédsére sok viz szükséges. A munka befejezte után egy hétre már a boltozat elzártatól elválogatható, mert ez időre a mintadok elég száradt lett, hogy a redőse körülmények között előforduló megterhelést minden hátrány nélkül kibírja.

A boltozat vastagsága a szabad nyílás vastagságától s a megterheléstől függ. Mután a boltozat fölég a vastartók s oszlopok drágítják, ígyekeznünk kell nagy nyílásoknál redukálni a travaszok s oszlopok összszálat, a Hat-hét méteres nyílásokon sem előtt tartva a boltozatnak 5-6 cm. vastagságú adunk, de a példáláson csak takarmányt tartunk; 7-8 centimétert pedig ha magtárral is használjuk. A vasháló mindenkor csak 7 és 5 mm. vastag huzatokból áll, csakohogy meg az első esetben 10 cm.-teres köczk képeznek, addig a másodikban csak 7 cm. távolságban fekszenek.

Az így szerkesztett boltozatok nagy előnye: a következőkben foglalhatjuk össze:

1. A boltozat önsúlya vékonyasága következtében aránylag igen kicsi. Mig egy m² 15 cm. vastag téglaboltozat 350-400 kg.-ot nyom, addig a betonboltozatok csak 90-110 kg. közt vállalkoznak. Csak magának a boltozatnak alátámasztására is az előbbet esetben már 3-3¹/₂-szer annyi vastartó, szip szükséges, mint az utóbbiban.
2. Szilárdságánál fogva nagy szabványilással építhetők, mig téglaboltozatnál a tartók legnagyobb távolsága az 15-20 m.-t meg nem haladhatja, addig a Monier-boltozat 6, sőt 7 m.-es nyílásokkal is készíthető. Ezáltal ismét tetemes vassanyagot kímélünk meg.
3. A munka igen gyorsan halad, mert 2 gyakorított kömívés 10-12 naposam segítségével - kik csakis az anyag keverésére s fölhoridásra használtaknak - naponta könnyen boltoztat 110-120 m² felületet.
4. A boltozat könnyűségénél fogva az istálló oldalmái vékonyakra építhetnek; végül
5. Olcsóság, mert ott, hol a kavics a kéznél van, a hasonló hordképességű téglaboltozattal szemben legalább 25-30% építési költséget takaríthatunk meg.

Jó példát szolgálhat erre a 45. ábrában

vázolt s e sorok írója által a m. óvári főhercegi uradalomban felépített tehénistálló boltozta.

A 35 m. hosszu s 1330 m. széles, 80 drbot befogadó istálló 5 cm. vastag Monier-boltozata 8 keresztes fektetett, 24 cm. magas vastراصren nyúszik, melyek mindenike egyéni 140 mm. átmérőjű s 15 mm. falvastagságú öntöttvas oszlopra van alátámasztva.

A 465 5 m² területű boltozat a következőkre került:

a) *Komive-munkák* s pedig: az oszlopok alapozása, a vaszár moniorizása, a bolthajtás alsó bevitelkötése ... 13175 frt

b) *Vasanyag*, 1104 m³ v. vastartó 6484 kg. ... 71379
8 db 35 m. magas oszlop 1725 kg. ... 18975
35 f. m. 32 mm. átmérőjű kötővas ... 4810 951 64

c) *Beton-munka* 465 5 m² kész boltozat 3 5 f. ... 1533 91

d) *Acemunka*; a boltmezők bebeszalása, lezárólése s a használt fa értékesítése ... 297 30

Összesen ... 297 30 frt

Egy négyzetméter kész boltozat tehát minden beszámítva 5 95 frba került.

Ugyanezen istállóhoz *légláda boltoza* 252 f. méter vastartó 9568 kg. súlyban, 18 oszlop 3180 kg. összsúlyban volna szükséges; a mi már maga 1562 frba kerülne. A téglaboltozat összes költsége pedig 16 főtól téglát mellélt is — mintegy 3330 frba ugyanakkor tehát már meg is 330 fittal lett volna drágább. Ha ehhez azonban még a Monier-boltozat alatt alkalmazott vékonyabb oldalfalazattal elért anyag s munkamegtakarítás is hozzászámítjuk, végeredményképen legalább 950—1000 főt nyernék a betonboltozat javára.

A Monier-szerkeztű jászalának leghasználatosabb alakját a 48. ábrában mutatjuk be. A jászalt mindig a helyszínen készítik fel s a szerint, a mint alacsony vagy magasabb jászóra van szükségesül, 10—35 cm. magas s 35 cm. vastag téglafalra állítják. A jászal falvastagsága elől csak 4 cm. hűdül s a fönkek csak 5 cm. Amellett tehát, hogy jóval öblösebb, mint akár a falozat, akár a betonból tömött, mindössze csak 50 cm. szele-séget foglal el. Hosszlatlusa, két jászórsorral istállóban tehát mintegy 30—40 cm. installációs-séget takaríthatunk meg ilyen szerkeztű jászalok alkalmazásával, a mi már számottevő pénzbeli megtakarítással egyenértékű.

Nem kevésbé fontos jó oldala továbbá, hogy ugyaszórnál örökkétaró, mert repedés, kikopás, meg a legkíméletlenebb használat mellett is, itt teljesen ki van zárva.

Folyódnétek hosszát minden hozzávaló anyagot s munkát beleértve — még 5 főtől tudják előállítani.

Szálhändler Gyula.

KÜLFÖLDI SZEMLE.

Németország. A német trónbeszéd. A német trónbeszéd, melyivel a német Landtag megnyitották, sokat foglalkozott a vizuikát s a csatornák átszánás szükséges voltával, valamint arról, hogy a terhes viszonyok között tetsző megazdászás helyétől okvetlenül segíteni kell. A Dortmund s Emsbüren között ástott csatorna munkálati alkalmával már nyilvánvaló volt, miszerint a Rajna-Elba s a Weser között szükséges az összekötő vízű létesítések, mennyivel inkább nyilvánvaló az ma, midőn a forgalom oly arányban megnövekedett, hogy ezeknek értelmeiben nyakra-főre készülnök most a Spreet, Oderit, Walitha-összekötő s a Potsdam-terri csatornatörök. A gazdák világa a

fontos közgazdasági kérdést minélelőbb szeretné megoldatni látni. Remélik, hogy a megadásat főleg a császár élénk érdeklődése fogja siettetni.

Különös lelkesedéssel idézték elő a trónbeszédjéről az része, melyben a császár azon ígéretét fejezi ki, hogy ugy 6, mint kormányra arra fog törekedni, hogy a nagyon nehéz viszonyok között létszerű megazdászás eléréséhez, első kötelessége közé fogja sorolni. Ezek a szavak azt tanúsítják, miszerint legmagasabb helyen is belátják végre azt, ha a megazdászadást a további pusztulástól megakrják óvni, abban az esetben állami segélyben is kell azt részesíteni. Mert — mondják a gazdák közönlöny — mindaz, ami eddig keveset felmutatott, egyes egyedül a gazdák életrelétségének köszönhető. Már most elérkezett volna annak ideje, hogy a kormány is pártfogója a gazdák érdekeit. Meg lehet azt tenni a nélkül, hogy a többi iparágak bármilyen tekintetben is hátrány szenvednének. Epp ezért a gazdák bizalommal tekintenek jövőre elé a hiszük, a kormány meg is fogja találni az arányközözet, melyen haladva mindfenélve a jó magvát hintheti el.

Az amerikai lovak behozatala. Ezidőszent Hamburgba hetenként 250 darab amerikai lovát hoznak, mely beviteli arány mellett éventén Németország északi vidékére 13000 tengerentúli lo importáltak a német tenyészők óriási rára. Megbizházt statisztikai adatok beszámolója szerint ugyanannyi amerikai lovat Antwerpen át, Dél-Németországba is importálnak.

Élföltött a német tenyészők zúgolódása amerikai nem ismer!

Írták fel a német tenyészőknek, hogy míg az határterületen tartják, hogy míg az amerikai lovak a német területen vesztéznének nem vetnének alá s fejénket csak 20 márká vámost fizetnek, a német lovak Amerikába szállítva 90 napos vesztéznének vettek alá s ha a lo értéke 690 márkán alóli, akkor 135 márkát szednek utána vám fejében, ha pedig 690 márkán felül értékes, akkor az eladási árának 25% vétékét vám gyandót. Hogy a német kormány az amerikai límportalat rendszerben érelyesen fel nem lép, továbbá, hogy akad német gazda, ki szövetkezeteket alkotva adja magát az amerikai hidegvérű lovak befolyásának nagyon széles körben terjedését rossz vért száll márdíj. Most a földmívelési miniszterrel keresnek a tenyészők orvoslást, hogy hasson közre legalább a behozatal nehezítve, ha a német tenyészők eddigi fáradozását coekázhatni nem akarja.

A német gazdák tehát csak szigorított határzárakról álmodoznak, mert állattenyésztésük fellendülésének biztos sikerét abban látják. Lám a mi szeszmarbánk elől a vámsorompot azon úrügri által zárják, hogy az állatjárványok behurcolásának akarák elejét venni s bár nálunk a járványok ezidőszent megszűntek már s bár a német fogyasztók hűségességét a panaszoknál, a házárakat a Magyarországgal szemben mégis fentartják. Most hát az amerikai lovak kirekesztésén mesterkednek.

Franciaország. A „kisadófűtők egye silete”. Az ország kisadófűtői szervezkedtek a nagy érdekük s szabaddalm ellen. Megérkezett ugyancsak légit állású a kisemberek egyesülésének követőkés a céljai: 1. A jövedelmi adó progresszív kivételre, úgy, hogy a legizsátságosabb, méltányosabb s legmorálisabb legyen valamenyri adónon közül. Az egyesület a jelenleg fennálló adóztatási rendszer részben törölne, részben javítaná. Így a kereset, az átlak s a földadó, az indirekt adók mind lényeges változáson esnek át. A munkások, a kisbírtokosok, kisiparos s kereskedők, a magánosok — szóval a kisemberek — család állásukra való tekintettel, adóellenlegesen részesítenének.

Célja továbbá a bírtokadást eljárs s az illetékek csökkentése s a bírtokadást eljárs reformálása. 2. Öt pénzügyi politika realizálása, mely strike takarékságot ér s zász-

lójára s az államadóság amortizációját. 3. A decentralizációval széles mértékben kivétel, mely az eddigi bürokratikus vaskalapszöggöt tövében kiírta.

A kezdeményező bizottság harmincz tagú képviselő, szenátorok, ügyvédek s publicistákból alakult. Az egyesület fitársága a republikonum 62 (Páris) alatti a legterjedesebb akcióra készül. Mindenesetre bizonyított szolgáltatást a jelzett körülmény arra nézve, miszerint a mostani viszonyokkal nagyon sokan nincsenek megelégedve a francziánál.

Len-s kendertermelés csökkentése. A közvélelem csak nem tud napirendőre térni a len-s kendertermelés csökkentését által okozott élelem hiányt. Féláják, hogy ezidőszent évente 25 millió kiló fölött lenből többet nem produkálhatnak, holott ezelőtt 40 évtel 75 millió kilóval termeltek. Ennek az a következménye, hogy az idegenből 70 millió frank ára lent kénytelenek vásárolni, hogy az ipartelekek szükséglete fedezze legyen. Ami a kendertermelőt illeti, az is ugyanazokat az arányokat mutatja, mint a lentermelés. A francia vázson — írják a francia szaklapok — úgy Európában, mint Amerikában századokon keresztül az első helyre foglalta el s a franczia textil-ipar a nemzet világékezetévé vált. Vagy 50 évvel ezelőtt 276300 hektárra termeltek a két növényt, dehat a *gyapot* termesztése s a *gizahártya* megkezdése az első csapásokat mértek a termelőkre, míg a vámsorok árforgalomban végszedelmöiket hozta. Az örökösökös háború befejezése után Amerika buzómalommal a gyapottermelésnek adja magát s a termelői száma azelőtt 100000 hektárra bővült. Így történt, hogy 1892-ig évtévenként 5000 hektárral csökkent a len-s kendertermelés területe. Am a jelzett éven a termelők, belátván, hogy tovább már nem bírják a verseny terhet; sürgönsen tilalmi vámost kértek az élelem teremtés megjelét a nemzet számára s a megkövetelt tagadott len és kendertermelők a két növényt, dehat a *gyapot* termesztése a panaszokon segítve legyen, prémiumokkal látattak el a termelők, minőben a cukorgyárosok s a selvénygöbörlemelői részesültek.

A két és fél millió állami szubszenzió elégtelensége azonban csakhamar nyilvánvaló lett s ma a parlament s a kormány nem intézheti el a sok interpellációt, melyben hatóságban védelem követték a termelők részéről. Ennek oka főleg abban keresendő, hogy a franczia gazdák arról győződétek meg, miszerint a külföldön emelkedett a len-s kendertermelés s az eddiginél még nagyobb áru kvantum lépi el a franczia piacot, *szóval*, hogy a franczia állítja, hogy szégyen az, hogy a franczia gazdák csak 12 millió frank árát termelnek a két növényből, midőn kellő állami védelem mellett 6-szor ekkora összegeknek megfelelő lehetne termelni. Itt van Amerika, mely szép példáját nyújtja annak, hogy sámlat a len s kendertermelés, hogy a franczia állítja, hogy az idgen termék vámtarifáját fogják felemeltetni s a gazdák azon vannak, hogy addig, míg ez el nem érteik, se a parlamentnek, se a kormányknak békét ne hagyjanak.

Oroszország. *Mezőgazdasági bank létesítése.* Az orosz gazdák végre nagyon rántaknak a közbenjárók általános üzelmekre s éppen azért, hogy ezektől szabaduljanak s így termelkeiket jobb árak mellett értékesítsék, arra határozatképpen magukat, hogy „*Mezőgazdasági bankokat*” létesítsenek. A főleg Dél-Oroszországban felburjánzó gabonaszorra, mely a gazdag bankok közközvetítésével a legelőnyösebb körülmények között üzemel, már a hatóságok figyelmébe is magokra vonták, mert a szubszenzió teljes kiszípolozá-

sát eredményezte. Most széles körben azt hiszik, hogy a gazdák bankja alaposan fog segíteni az eddigi bajokon.

A bank feladata lesz-e a termelők s a gabonakereskedők közötti kepeszt összfűteni. Saját fezzett ügyökével fogja a bel- s kül- földi beutaztatni, kiknek feladatává tétetik a gabonaeladás s vételi szemlélyen intéznie. Ugyancsak a gazdák bankja a gazdák s bir- tokosokkal — kik az illető kerültheben laknak — közvetlen érintkezésben fog állni s így pon- tosan leend informálni az eladható gabona- készlet mennyi- s minőségéről. A gabona- eladást csak akkor kezdeményez, midőn az illető jó áru van, hogy pedig a gazdák kényszereladása ne szorítottassék, azon a bank pénzelőveléssel segít, biztosítékot az eladandó gabona s az eladó személyi hitelle képezni. Eddigi számító- sok szerint a bankok életbeelépítésére 3 millió rubelnyi pénzalapra van szükség. Ha tényleg sikerül a nagy pénzintézet alapít megvetni, kétértelmű, hogy abból az orosz mezőgazdaság nagy hasznát fogja látni. A mű részesítés ki- dolgozása, a minden oroszok mezőgazdasá- gának nagy kongresszusának vége, mely hír szerint még ebben az évben lesz Moszkvában megtartva.

Svájc. *Új huszvárszállítvány.* Folyó év jan. 1-től a Svájczba szállított idegen hus új huszvárszállítvány lett átvétele. Így a füstölt s sózott hus, mely a kereskedés- nek van számára, csakis oly vasuló vámválhat utján vehető be, melyhez svájcz állatorvos van kirendelve, kiknek feladatává tétetik a vizsgá- latot megvéteni. A vizsgálat kiterjed a hus mi- nőségére, valamint arra is, *borral* vagy *bőr- preparátumokkal* let-e kezeelve? Ha ez konsta- táltatik, az illető áru bevitelle tökéletes. Készség esetben hités végzés véleménye dönt. Ugyan- csak kizáratik az úgy huzsálattól, mely- hez eredetileg igazolható szállítvány nincs mel- lékelve. A határállomásheli állatorvos láteltele nélkül hus továbbszállítani nem szabad. A huszvárszállítványt az importáló viseli, de csak abban az esetben, ha az áru, mint jó minőségű szabad bevitt nyer.

A győzvárszállítvány alkantál áru szemle- díja gyantán az importáló 20 frankot tartozik deponálni, melyből a végzési utleletelje akkor vonatik le, ha a hus tényleg volt *bőr-ral* pre- parálva. Ellenkező esetben a szövetség viseli a kémiai vizsgálat költséget. A jelen törvény az előzőket hatályon kívül helyezi.

LEVÉLSZÉKRENY

Kérdés.

47. kérdés. Ha a juh 1897. január 1-én február hóban szarvas takarmányt evett, etől méltat vagy mérőhadhat kap-e? és 1898. év végéig, vagy 1899. január hóig megét-e?

F. L.

48. kérdés. E hó elején vettem 170 főtér egy berni hasa telenet. A telenet a rögös, fagyas ut végett csak 6-8n hajtatam bazu, ugyancs forráshob a telen-mélt levő berni bikát is megvettem és 15-én hazahajtatam. Az átvétel után 13 napra a telen megbetegedt, azonnal az állatorvosnál kültelen. De mire az a pusztára kikerkezett, a telen kimúlt. Az orvos a telenet felboncolta, jegyzőkönyv- ben leírték állapottat meg és véleménye szer- vezetét az elhullást előidéző ok az állati test szer- vezetében már lépp állapot. Azt mondja, az új magyar törvény az antrax lappangási idejét 14 napban állapította meg, tehát a betegség már a vétel előtt meg volt ezen állatban.

Szerkesztők közölni, van az eladónak az élet esetben szarvasgősz, követelhetek-e az eladótól kártérítést és ha igen, milyen eljárást használják?

Vészto.

F. V.

50. kérdés. Gazdaságunkban 40 drb kocsa van és február elején kezdődik a fázatás. Milyen és mennyi abrakot, a napnak mely időszakában célszerű egy a kocskának, mint a malacoknak nyujtani? K. V.

Felelet.

Nyulszakparetés. *(Második felelet a 51. sz. kérdésre.)* Az nyulszakpaktáló árpalval, hol zabbal vetem, de szemebetőn különbséget a hozamnál nem észleltem; volt már eset, hogy a zab rendkívül buján fejlődött és a szokotnál később érett meg, de azért a közbe- vetett nyulszakparétus keres befolyással nem volt, mert a reaktívkező évben teljesen ki- elégítő termést adott.

Megjegyzem még, hogy árpalval 12, zab- bal pedig 15 kg. magot vetek kat. holdankint. r.

Mételeyesed. *(Felelet a 47. kérdésre.)* A juh száraz takarmányon is firtözheti magát mételeyes s a szóbanforgó izaposz széna nem azért firtözheti mételeyes a juhot, mert izapo- sított, hanem azért, mivel vízráradásnak kitéve kerültek, éppen vadizékinnél fogva, mételey- feszekk szoktak lenni.

Amennyiben a feltett kérdéshöz szerint egy év előtt éltek a juhok izaposz takarmányon, nem valószínű, hogy akkor firtöztek, való- sszínűbb, hogy őszkor eztek let a mételey- ponyonok, mely esetben elsenyvesedésüknek és az elhullásoknak maig be kellett volna következnie.

Különbö nincs teljesen kizárva, hogy az 1897. január és februárban megmételeyesedett juhok 1899. január, február elejének, mert hiszen oly csekély mértékben mételeyesedettek meg akkor, hogy még csak senyves se eshet- nek el, hanem a ha eddig nem hullottak, ezután se fognak hullani.

Különös egybíránt, hogy január hó 20-án kért valaki, hogy megelhet-e a mételeyes birka eddig? Hát nem látja kérdéstevő, hogy hull az állatja, vagy nem hull, s nem látja az eset- leges hulla epévezetékének a mételeyeket, vagy a kártelalhatja azok hiányát? Elég erre egy értékelenebb senyves, gyanus példány le- végása. Mi.

Szarvasgősz lépésében elhullott állatort.

(Felelet a 48. kérdésre.) A lépésben az ossz- trájk pony. törvénykönyv, sem a hazai jogykor- lat értelmében nem tartozik azon szarvasgősz főhobák közé, melyekre nézve a szarvasgősz határidő külön-külön meg van állapítva, hanem lépésben elhullott állatort a 17 év osszas azon az 1897. évi törvényhatóság kártérítési jognya, az bebizonyítja, hogy az állat a vétel idejében már betözte vagy legalább a lépésbe ragylával már fertözve volt. A jelen esetben a vétel és elhullás között lefolyt 13 nap olyan hosszú idő, mely elegendő arra, hogy ez állat a fer- tözés megtörténhessek és a betegség a halális fertözés legfolytassék. A halál okának megállapításában vagne tehát nem nyujt alapot a vétel előtt történt fertözés felvétele, sőt a valószínűség inkább a későbbi fertözés mellett szók. Ha a lépésben az eladó birkokan egyarában mutatkoznék, a vevő lakóhelyén pedig ismeretlen volt, akkor ez a korábbi fertözés megelvezésébe a magában véve az a körülmény alig szolgáltatama olyan bizo- nyítékot, melyre a bíró ítéletét alapíthatná és pedig annál kevésbé, mert a fertözés esetleg a hajtás közben történtelhet. (A kérdés meg- télelésénél is az szóba jön, hogy a telené kin- k részvénye megelvezés 3-tól 6-ig meg az eladónál, mint ha a vevő részvénye, akkor a határidő tulajdonképpen 16 nap.)

Az állategészségügyi törvény kizárólag a védelmi intézkedések szempontjából állapítja meg a 14 napot, anélkül, hogy bármiképben jelezne ezzel, hogy a lappangási ideje rövidebb

nem lehet s különben is az állategészségügyi törvény semmiféle vonatkozásban nem áll a szarvasgősz kérdéseivel. Dr. H. F.

Bivalyok silány takarmányozása. *(49. kérdés és felelet.)* Egykor horvát-szlavonországi előítelőknek nagyon hosszadalmas leveleiben elötagja, hogy Erdélyben bivalyoktól vettok s azokat oly silány minőségű szénán tartotia, hogy azon telenegyültek, három el is hullt a vatalai, a kosszegőshöz hasonló bór- betegség mutatózik rajtuk Darapólkétek ad- telen nekik, most javulnak, de folyton vakoróznak, széklet, hógát, kénkevdés, hányás, meg- amlás, a renagy élethez álló juhoknál s tarka marháknak kell, nem volna-e célszerű a mon- dott nádas, szűcs, gýkényes kaszálók füvét zoldien bevernelni s úgy feletelni a jövő telen.

A mondotakból vilagos mindenekelőtt az, hogy a nyujtott széna a lehető legsilányabb lehet, ha már azon a bivaly se tudja magát kondícióban tartani, sőt még életben sem s bizonyos, hogy az ilyen zoldiség bevernelni nem érdesem, mert avval jobbné nem lesz az, ha csak vele együtt valami mást is, pl. csal- máddat, zold rózost, be nem vernelem.

Kérdés kat. hold affélő rést általán rendelkezésükkel a mondot szénán telen- meg, segíteni úgy lehetne, hogy az onnan le- kerülő szénát jobb minőségű szarvala, t. i. jobb szénával, vagy silánmával osszerzavát- nak. Eként általán megakadályozható volna a most jelenléző tetemes leromlás s nyalako- zás vágyi, mely a szarvaló egy kifejezésen: valósság *bivaly-silánmával* telen fel előttem. Méginkább segítőtárin lehetne természetesen a ka- lamitás megszűnésére akkor, ha némi abrakotélt is volna nyujtatható s emellett marháso és takar- mány-összilást is. Ily irányú takarmányjavítás nélkül el lehet a kérdéstevő készlyve arra, hogy a huszvárszállítványon a mondot szé- nák fozókod, mert igaz ugyan, hogy a bivaly silányabb táplálékokkal is beéri, de olyan ele- géen, amely még csak kabantarászta s fog- lal magába kellő minőségű és mennyiségű tá- plálót anagot, olyanon mondom, csak a bór- vélet. M. K.

Koczkák, malacok táplálása. *(Felelet a 48. kérdésre.)* Gazdálkodása viszonyait tekintve azt hisszük, legelőszérubben a következőképpen táplálhatja leendő koczkát s azok malaczeit.

Koczkának ad a lefadszától kezdve az egész szoptatási idő alatt reggel és este 1-1 kilo árpaliszból készített moslékot, délen 1 kilo tengerit és 1 kilo répat, burgonyát vagy tököt. A malacokat önként érkehető szoptat- tatra s 3 hetes korukban rákapátja szemes árpara, amit elválasztásukig, t. i. 2 hónapos korukig fokozatosan 8 deciliter tengerit, ezt a mennyiséget egy darabá szamlítván, s a szoptatást fokozatosan vivén a beszimteléshez. Tavaszkor a koczkát legelőre visen s emellett 1-2 liter kukoriczát nyujt azoknak, a választott malacokat szintén legelőre csapja a szüléségek képest 30-50 dekányi árpalját vagy tengerit ad nekik, pl. novemberig, ekkor pedig 1/2 kilo álló ösvestengerit s 1 kilo répat, december és januárban 1 kilo szemes tengerit és 1 kilo répat, febr.-márciusban 1/2 kilo szemes tengerit és 1 kilo répat, áprilistól szeptember végéig 1/2-5d hold legelőt, októberben legelőt és 2/3 kilo állpalját, novemberben 1 kilo áll ösvestengerit és 1 kilo répat; azoknak pedig, melyeknél netán 6 éves korukban hibóza állt, adhat az eladón 30 dekányt egy dékány, mely körülbelül 100-120 kilo silány, 2/3 kilo száraz tengerit és 2/3 kilo áztatott árparadt; a 2-3 kó szarban 4 kilo száraz tengerit és 2/3 kilo áztatott árparadt; a 3-4 kó szarban 3/4 kilo áztatott tengerit és 2/3 kilo áztatott tengerit; a 5 kó szarban 1/2 kilo áztatott tengerit és 2/3 kilo áztatott tengerit; a 6 kó szarban 1/2 kilo áztatott tengerit és 2/3 kilo áztatott tengerit.

Az iflyoma etetés mellett kellő sózáról és takarmányösszilást adagolóról is célszerű gondoskodnia. M.

Gazdasági egyesületek mozgalmá.

A nyitrai gazdasági előadások.

Az *OMGE*, vagyis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének központja által a Nyitrai érmei gazdasági egyesülettel karöltve, Nyitraán folyó hó 1., 2. és 3-án megtartott gazdasági előadások a vidéki gazdákönségnek nagy részére mellett a legjobb sikerrel végződtek.

A gazdasági előadások programja főképp Nyitra és szomszédos térségek gazdasági viszonyait tartotta szem előtt.

Az előadások az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület előkésnének megbízásából *Szilassy Zoltán* szerkesztő-titkár volt részt, aki a nyitrai városba nagyrészt megtartott előadások előtt röviden vázálván az indokokat, amelyek az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet a gazdasági előadásoknak a vidéken való megtartására indították, az *OMGE* nevében üdvözölték az előadások megjelent gazdákat, felkérte a Nyitrai érmei gazdasági egyesület elnökét *Emőd József*et, hogy az előadást nyissa meg.

Emőd József a Nyitrai érmei gazdasági egyesület elnöké beszédében hangsúlyozta fontosságát annak, hogy a gyakorlati gazdák általános felkészítésében állanak a mezőgazdasági tudomány és gyakorlat munkásaival, hogy így általánosan hasznukra tudják fordítani azokat az ismereteket és azokat a tapasztalatokat, amelyek a mezőgazdaság körében napról-napra felmerülnek, amelyeknek felhasználása és a mezőgazdasághoz való gyakorlati alkalmazásuk nagyrészt lehetősége teszi azt, hogy a mezőgazdaság jelenlegi súlyos viszonyai között a mezőgazdák boldogulni tudnak. Hálával emlékezik meg a Gazdasági Egyesületet Országos Szövetségét végrehajtó-bizottságának a Nyitrai érmei gazdasági egyesület iránt tanúsított jóindulatáért, amely lehetővé tette az egybegyűlt gazdáknak, hogy az ország legkiválóbb szakfőnökeinek előadásaiól új ismereteket merítsenek s ekképpen gazdálkodásuk jóval melegebbé és eredményesebbé emelni képesek legyenek.

A megjelent gazdákat az előadások figyelmes meghallgatására kérésén fel, az előadásokat megnyitották nyilvánlították. Ezután az előadások a következő programmal kezdődtek meg:

Február hó 1-én: Csereháti Sándor a. r. t. a gyümörcsatermesztésről, *Henssch Árpád* a. r. t. a trágyázási rendszeréről, *Jóhán Imre* a. r. t. a cukorkorpatőrrel s az ellene való védekezésről, *Cselkó István* a. r. t. a marhahizlálóról, *Csereháti Sándor* a. r. t. a trágyázásról, különösen tekintettel a műtrágyákra.

Február hó 2-án csütörtökön: Ujhelyi Imre a. r. t. a gyümörcs ellen való védekezésről, *Henssch Árpád* a. r. t. trágyázási rendszeréről, *Dr. Kováts Tamás* a. r. t. a burgonyaszegélyezésről, *Cselkó Vilmos* a. r. t. A szarvasmarhahizlálóról, *Csereháti Sándor* a. r. t. a burgonyatermesztésről.

Február hó 3-án pénteken: Cselkó István a. r. t. a szarvasmarha- és juhizlálóról, *Dr. Kováts Tamás* a. r. t. a gyümölcs- és egyéb szeszek készítéséről, *Csereháti Sándor* a. r. t. A magtényésztésről.

Az előadásokon a Nyitra és szomszédos térségek legjellegesebb gazdái igen tekintélyes számban jelentek meg, bizonyítékul annak, hogy az országának ezen intelligens és mezőgazdasági szempontból igen előrehaladt vidéké ezen előadások nagy érdeklődéssel vettek részt, hanem egyzerszemen a Gazdasági Egyesületet Országos Szövetségének végrehajtó-bizottsága kezdeményezését megérdemelt mértékben felkarolta.

Az előadásokon résztvevők nérvégzeként a következőképpen sikerült összeállítani: *Emőd József* Nyitrai érmei gazdasági egyesület

előnöke, *Keller Gyula* földmívelésügyi miniszteri fogalmazó, *Mezey Gyula*, *Méry Lajos*, *Dóssy Imre*, *Razgha Béla*, *Skubics József*, *Czocher Geza*, *Freund Gyula*, *Fehér Zoltán*, *Zombory Elemér*, *Gross Hugó*, *Singer Zsigmond*, *Herzog József*, *Kilényi Gyula*, *Mezős János*, *Horváth Miklós*, *Benkő József*, *Czeller Lajos*, *Szelenyi Miklós*, *Kovács Pál*, *Wittenberger Kornél*, *Palasz Vilmos*, *Ernyey Béla*, *Hecht Nánán*, *Lenner Dávid*, *Fülöp Ferenc*, *Rosenthal Ignác*, *Lichtenstein József*, *Rosenthal Jakab*, *Elszász Zoltán*, *Beszenczy Géza*, *Hecht Kornél*, *Czocher Béla*, *Rasner Ernő*, *Leidenfrost Károly*, *Sztránszky Éde*, *Jattka Ferenc*, *Petrovits István*, *Bauer Emil*, *Molnár József*, *Iszák József*, *Wertheimer Sándor*, *Lelkes Andor*, *Sedivy Leózló*, *Zámory Ferenc*, *Szalay József*, *ifj. Dóssy Imre*, *Leidenfrost Gyula*, *Buratt Ignác*, *Kubinyi Jenő*, *Demeter János*, *Ujhelyi Imre*, *Kocsis Lajos*, *Rescka János*, *Palkó Ernő*, *Aitner Ferenc*, *Pichler Zdenko*, *Drechsler János*, *Sándor Jenő*, *Borczy László*, *Mankoviczy József*, *Nagy Antal*, *Koválik Rodó*, *Aitner István*, *Rudnay Sándor*, *Ocsay László*, *Sátray Pál*, *Dittér Győző*, *Ujhelyi Mihály*, *Bárdny Miklós*, *Brückner Blochmann Pál*, *Ratkovics Ferenc*, *Frideczy Barka*, *Markovics Győző*, *Bollman Hermann*, *Vanka Imre*, *Vásárhelyi Dező*, *Holényi Ferenc*, *Hányi Béla*, *Tully István*, *Karsay Lajos*, *Szandner Ernő*, *Fülöp László*, *Skoldua Gyula*, *Hecht Vilmos*, *Markovics János*, *Kunyi Endre*, *Siroky Ferenc*, *Rásky Mihály*, *Sándor Géza*, *Szirányi Géza*, *Meskó Pál*, *Katócs Simon*, *Hozár József*, *Szécsey Ferenc*, *Lőrinczy Gyula*, *Tiszlai István*, *Hecht Ede*, *Laurencez Ede*, *Somogyi Béla*, *Zahorászný János*, *Markhot Gyula* Nyitra vm. alispán, *Magyary Miklós*, *Herzog Károly*, *Renz László*, *Edölyi Károly*, *bárá Schmorzing István*, *Kupka Lajos*, *Bárdny Lajos*, *Csörgy László*, *Lessner Miklós*, *Dr. Irtarics Kálmán*, *Mátray Gyula*.

A nyitrai érmei gazdasági előadások vezetői az előadások alkalmát felhasználták arra is, hogy a Nyitra vármegyében és környékén lakó számos volt magyar-óvári akadémiai és főiskolai tanulóval, akiket a kormányzat démantán az előadásokhoz részvétlenül hírtaknak, mint volt tanítványaiknak meleg és szíves üdvözlőt rendezzenek. Ez több ízben a közös étkezésnél *Emőd József* egyesületi elnök által mondott lelkes pohárköszöntőkből nyilatkozott meg, amelyek a jelenlevő magyar-óvári akadémiai tanuló előtt tisztelettel megizgalták azt, hogy a gyakorlatban működő gazdák hálával és elismeréssel emlékeznek meg azokról a férfiakról, akiket a magyar gazdák nehéz boldogulási viszonyai között annyira szükséges szakutómányt annak idejében nyertek és jelenleg is nyeri.

A békésmezei gazdasági egyesület sokoldalu ténykedése közös előzserint egy munkásokévitől irada felállítását is felvette programjában. Az egyesület emlékiratot intézett a földmívelésügyi miniszterhez, melyben az 1898. II. t.c. 75. § rendelkezését akként interpretálta, hogy sürős szükség van a gazdasági éves cseledek nyugdíj- és segélyegyletére. Tekintve azon fontos körülményt, hogy az egyesület tagjainál mind gyarabkorbb szellemi és anyagi fejlődésnek a hívtetését, évkönyv helyett időköz nem költö, *Ujhelyi Imre* a. r. t. a gazdasági egyület ügyén kívül az aktuális kérdések is tárgyaltaknak. Most beszél meg egy vidéki *vándorgyűlés* tárgyozsoratát és tárgyalja a Békésmezei értelepöl *munkásokévitől szabályzatát*, melynek a földmívelésügyi miniszter 12.000 Ft támogatást keltáta hozzá. A gazdasági egyület kebelében lenzirozták a *kenderkikészítő telepet*, melynek létesítése biztosítottak tekinthető. Ennek alapján 1000 hold kendert fognak jövőben Békésmezeiben termelni. Az egyesület *népesseri gazdasági előadások* rendezésénél is helytlen, negyven aktuális gazdasági kérdést népszerűsítő és

üzerezer menő népies gazdasági munkák ingyenes kiosztásával szolgálja a mezőgazdasági ismeretek terjesztését. *Verner László*, lapszerkesztő hazunhözom helyen tartott a gazdasági szövetkezetekről előadást, emelk következtében tíz kisgazda megalakította a *Ujhelyi érmei* gazdasági alakult meg. Gondozza az egyesület a pársi kiltáltság ügyét, amelyen kollektív mezőgazdasági kiltálással vesz részt, melynek szervezési munkáitál most vannak folyamában. A „Hszny” értékelés és fogaztatás szövetkezt közműködésének határ részére egy *főiskolai szövetkezet* létesítést tartoz.

A mosonmezei gazdasági egyesület f. hó 9-án tartja *évi rendes közgyűlést*, mely alkalommal beszámol múlt évi tevékenységéről is. Az egyesületet nézve a múlt év nagyon válságos volt, mennyiben 10 hónapát az élnök nélkül kellett működnie. Az egyesület jelenlegi elnöke *Vörös Sándor* kir. tandócs, a m-óvári gazd. akadémián igazgatója. Dacára a lefolyt év válságának, az egyesület működési körét mint az előző években is, minden tekintetben betöltöni igyekezett. A megye állattenyésztésének emelése céljából *tenyésziközpont* kívéreltet az egyesület; 8 közésnének 7 drk bírtak 1430 ft értékben ingyen *tenyésziközpont* gazdasági szarvasmarha-tenyésztelep előmozdítása érdekében *borjulegelt* tart fent, és a m-óvári szarvasmarha-tenyésztelepnek *állattenyésztési celokra* 1000 frtnyi kamatnélkül kölcsönt nyújtva. A *lőtenyésztés* emelésehez az egyesület *csikológép* *tanfolyam* által járult hozzá, azonkívül terbe vette a *felvétel* *közvetítés* útján. *Tenyésztés* *alkalmas tenyésziközpont* ingyen *használatra* való átengedés által mozdítja elő. Az egyesület 84 tagja részére nagyobb mennyiségű *előmozdított* és *műtrágyát* kívéreltet: kiosztott mintegy *737 drk gyümölcsfát* a kisgazdáknak. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából 29 ft. hold *tenyésziközpont* *létesítést*. Kisbérre 67 egyes. taggal *tanulmány-kiadását* rendezett. Tartott az egyesület *népies gazd. előadásokat* a megye számos közésnében; és eddig 4 közésnének *gazdálkóról* alküitott. Az egyesületnek a múlt évben összesen 333 tagja köz. Az egyesület gazdasági ismereteket céljából

A somogyermi gazdasági egyesület f. hó 2-án Lengyelönlő, Somogyvárott, Osztopán és Felcső-Segesen *népisk. gazdasági ábrándok* tartott; előadók: h. ö. fölk. m. 3-án gard. előadásait, foltolatlog Simonynan, Zádorfalván, Cshafon, Serkén, Pálfalván, Várgéden, Királyiban, Tornallyán, Bejében, Fügeben, Batkán, Balogon, Radnóton, Rimacsésben, Sanyúzcon, Pohorallán, Hélpán, Tamásfalván, Csizben, Polomkán, Klónon, Tiszolcon, Sajó-Püspökiben, Rimaszomban, Uza-Pányton, Pelsőlcön, Serkén, Hanván, Runyán, Dobozcon, Feleden, Rozsnyón, Pálfalván, Jánosiban és Demón tart előadásokat, a melyeken 2500 db gazdasági tartalmu füzet fog a hallgatóság között szétosztatni. A borsalmegyi gazdasági egyesület a mult év december havában és a mult hónap a megye 15 községében tartott népies gazd. előadásokat, a melyeken mintegy 1000 kiszagadt velt részt; az egyesület meg 26 községben rendez 59 előadást rendez, 8 előadó közreműködésével.

Kormányzati tekenység.

Állatforgalmi kedvezőb alakulása Ausztriában. Értékesülnek szorint az ostrák kormány a magyar földmívelésügyi miniszter közbenjárására a ragadós tidőből mint Pozsony vármegye és Pozsony város ellen eddig fentartott szarvasmarhabevélti tilalmat megszüntette. Épp így hatályon kívül helyezte a ragadós száj- és körömjárv. miatt Abartonyán, Berg, Szolnok-Doboka, Udabánya, Ung vármegyék és Kolozsvár város ellen eddig fentartott állatbevélti tilalmakat is; végül pedig a sertésvész ellen Bács-Bodrog, Baranya, Bars, Békés, Fejér, Hajdu, Háromszék, Heves, J.-N.-K. Szolnok, Kis-Küküllő, Krassó-Szörény, Moson, Szepes és Tokaj vármegyék ellen eddig fentartott sertésvészeti tilalmakat szintén megszüntette. Ezen intézkedések február 4-én lépek életbe.

Árvidéelmi intézkedések. Ámbar az idei tél árja éven köveketzeni, hogy normális tavaszi időjárás mellett, nagyobb árnyék bekövetkeztétől nem kell tartani, a földmívelésügyi miniszter mégis az összes ármentesítő társulatokat és törvényhatóságokat felszólította, hogy a tavaszi árnak előtt, vagy a társulattal, mint a magán védőleteknek jókára helyettesítse és árvédelmi előintézkedésekné megtegye fölül, nevezesen a védelmi anyagok és eszközök szétfordása és készentartásáról gondoskodjanak. Intézkedett továbbá, hogy a védőleteket a miniszteri meghozottak által terített állatgyógy febrár hó folyamán bontazzák és a tapasztalt hiányok megszüntetésére intézkedjenek, vagy fontosab esetekben hozzá jelentést tegyenek. Egyruttal kiltatása helyezte, hogy szükség esetén az árvédekezéshez kiegészítési a lehetőséghez képest állami műszaki közökeget fog kirendelni, illetőleg a kiltatásról megtegye fölül társulatokhoz és érdekeltekhez így műszaki közökeget már most kijelölt; ugyiszint értesítette az érdekel társulatokat és törvényhatóságokat, hogy a folytonos távraudi szolgálat elrendelése, valamint az esetleg szükséges katonai és honvédsapatak, nemkülönben a csendőrség igénybevétele iránt az intézkedések meg fognak történi.

A fumei Karszokt erősítése. A földmívelésügyi miniszter a fumei koparak beerdősítése céljából szükséges cseméket nevelése végett a Fiume város által rendelkezésre bocsátott területen állami költségén egy mintaszéri cseméketk berendezést határozott el, e célból egyik központi közöget és a lipó-

ujvári m. kir. erdőri szakiskola igazgatóját, két erdőri növendékkel a helyszínerre kiküldötte. Ennek folytán, a kiltatás a fumei településnégyre a csemégetri munkálatok berendezése már kezdélt vette. Minthogy a telepítendő cseméketekben nevelendő cseméketk az ottani Karszokt erősítése csakis két-három év múlva vehető kezdetül s minthogy a szóbanlévő s az ottani klimatikus viszonyokra jelentékeny befolyással bíró erőteljes meledélti megselezőse rendkívül kivonatós, ennek folytán a földmívelésügyi miniszter terbe vette, hogy amennyiben a fumei Karszokt erősítése csak alkalmas cseméketk megszerhezétek lesznek, már ez év tavaszán az erősítés, mintegy 50,000 db csemégetli kezdetül vegye.

VEGYESEK.

Mai számmak tartalma:

Oldal.	
Felviás Magyarországi gazdaságokéhoz	185
az ÖMGE. közleményei	186
Állatgondozásunk s 1903 K. Gy.	187
Gazdasági egyület mozgalma	192
Kormányzati tekenység	193
Közegetriermelés	194
Láherések megvédése a fagy ellen, Székely Gábor	187
Állattenyésztés.	
Ismét a próbavágradó, Dévény Péter	187
Székely, Kertész	188
A gyümölcsfák telelőben, Lóháld Béni	188
Gazdasági építészlet.	
„Monier” rendszerű installatözökek és jáslak	189
Szender Gyula	190
Kiliföldi szemle	191
Levelezőkönyv	190
Kereskedelem, térsz.	193
Kereskedelem, térsz.	194-196

Az ÖMGE. egyesületi tanácsa február hó 1-én gróf Desseffy Auréi elnökötte által tartott ülésében foglalkozott az egyesület székházának újajpítésé ügyével. A Közletek palota építése egy ismert építész szakvéleménye szerint már alapjában el van hibázva, mivel az eredeti régi épületek helye a falak elhelyezve, anélkül, hogy az utabk koriválmának megfelelő képmény berendezések figyelembe vételök volna s így a lakások nem értékesíthetök oly mérben, mint az jó berendezés mellett lehetséges lenne. Az épület legnagyobb hiánya azonban a hibás szerkezet és gyenge építési anyag alkalmazásában rejlik, a mi sok pénzbe kerülő folytonos tartozászt szüköségessé; de illy módon sem válik lehetővé az épület számos hibáinak gyökeres kiküszöbölése. Az épület újrajpítését a jelenlegi viszonyok között azonban csak 30 éves teljes vámentesség megadásá esetén bírna előnyvel, a mi külön törvényházi intézkedést feltételez. Illy kedvezményt biztosított a törvényhez külön törvényekben a budapesti börtönek és a nemzeti színház bérházának. Nincs tehát kizárva az, hogy a kulturális célokat szolgáló Ország Magyar Gazdasági Egyesületének is megadásák e a kedvezmény. Ennek kieszközölését határozta el az egyesületi tanács, a mit az előnökös küldöttségleg fog a legközelebb a földmívelési és pénzügyminisztereknél kérelmezni.

Kertészeti tanulmány a „Közletek”. A kertészeti előadások a Közletek változatlan érdeklődés mellett folynak. A legközelebbi napok programja a következő: Február hó 4-én (szombat) a d. u. 5-6. Kerti növények állati ellenségei, d. u. 6-7. Gyümölcsérettésítés, Előadó: Dr. György István, a m. kir. kertészeti tanintézet tanára. Február hó 6-án (hétfő): d. u. 5-6. Kerti növények állati ellenségei, d. u. 6-7. Gyümölcsérettésítés. Február hó 7-én (kedd): d. u. 5-6. Zöldsegetermelés.

Előadó: Révész István, a m. kir. kertészeti tanintézet tanára, d. u. 6-7. Gyümölcsérettésítés.

A szegedi mezőgazdasági országos kiállítás iránt az érdeklődés mind általánosabban válik; egyesületek, városi tanácsok, főurak, pénzintézetek és gyárosok tekintélyes áldozatok hoznak, hogy biztosítsák a kiállítás érkeiesi és anyagi sikerét. A kiállítóról már is napról-napra érkezők különösen a pégyárosoktól levelek, melyekben bejelentik a kiállítás való részvételtök. Ujabbán elhatározott egy előkiallítás megtartása is, melynek rendezését az elbentészesítési egyesület vette kezébe; ez — nem kis örömeire az ebkedvölökné — különösen érdekesnek ígérkzik, amennyiben már idáig bizonyos (20 darab) anyag megjelensé, melyek közül rendkívül értékes állatok vannak igen gazdagnak ígérkzik a gépkiallítás, aminek keretében külön az „Ujdonnagok kiállításá” isz föltételek érdekes.

A gépek nagyszámú munkában is be lesz mutatva; így pl. Propper Samu a Székelyföld gézkövelő kiállítására kiltatott gépeket, próbaszántásokat is végeztet. Végelmen vonzólag fog hatni a lókiállítás kapcsolatos löverseny, ügöt-verseny, díjugratás és lovasjáték. Tiszteletdíjak előrelathatólag nagy számban lesznek kiosztotk, mert ujabbán is többen adományoztak illyenket, így gr. Desseffy Auréi levelek értesítette kiltatási közöget, hogy annak idején egy tiszteletdíjat bocsájt rendelkezésére; gr. Csécsényi Endre 100 koronát, Dr. Wodianer Albert 200 koronát, a szegedi kereskedelmi és iparbank szintén 200 koronát adományoztak az alap. A bejelentési ívek szétkeltök d. u. 3 napra. Kezdetül a következők:

Állatforgalmi tilalmak. földmívelésügyi miniszter értesítése szerint az ostrák belügyminiszter f. évi február hó 4-én kezdődő érvényességére a következő intézkedéseket léptette életbe: I. Ragadós tidőből mint a szarvasmarhákban Ausztriába való bevitele Magyarországon, továbbá a törvényhatóságoktól megkördült illos: Arva, Liptó, Nyitra és Trencsén vármegyék. Ezen törvényhatóságok területéről a szarvasmarhák mindazonáltal a bécs-st.-marxi csütlöröki és szombati vestegvárosokra, azonnull legváls céljából, bevihetök, az 1896. évi július hó 23-án 48,110. sz. a kelt. Körendeletben az 5-ik számú Állatgondozási Együletének a kiegészítő rész 84-ik lapján közölt II/a. pontjában közölt feltételek mellett. II. Ragadós száj- és körömjárv. miatt a sertéseknek és kerdőkecskék (szarvasmarhák, juhok és kecsék) Ausztriába való bevitele Maros-Torda vármegye területéről tilos. A ragadós száj- és körömjárv. miatt az ausztriai forgalomból kiltott föntbebi vármegye járványmentes közegeiből származó egészséges szarvasmarhák a bécs-st.-marxi vestegvárosokra a fonnálló föltételek mellett mindazonáltal továbbra is bevihetök.

III. Sertésvesztés miatt a sertéseknek Ausztriába való bevitele Magyarországról köveztet törvényhatóságoktól megkördült illos: Vármegyék: Abauj-Torna, Alsó-Fehér, Arad, Bereg, Bihar, Borsod, Gömör-Kis-Hont, Komárom, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Nógrád, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony, Sáros, Somogy, Szabolcs, Szatmár, Szécsen, Témes, Tolna, Torontál, Udvarhely, Ung, Vas, Veszprém, Zala és Zemplén. Városok: Debrecen, Kézdivásárhely, Kiskőrös, Kiskunváros, Kiskunmács, Kiskunváros, Kiskunváros, Szabadka, Szatmárnémeti, Szegecs és Ujvárad.

Hibajárgatás. A „Közletek” I. évi 8. és 9. számban megjelent 41. és 42-ik ábrákat az illatások úgy tintették fel, mint egy magyar ökrök illatának, melyekből a kiltatás közöget az első téniszter megjelöta. Hogy mindkét ábragy hatsó és egy első negyedét mutat be. Midőn ezt a hibát, mely szakértő olvasónk előtt különben sem szolgálatgathatót ökot zavarra, kijavították, meg kell jegeznyük, hogy a téves állatának nem a czikk szerzőjétől származtat, hanem a képek homályos képefolyomata után mi láttuk el ajárásdást s így történt az elbentés.

mányalma, 7 szekér tengerrisz, 8 szekér egyéb takarmány (öberek, lucerna, zabohóklyák, koles stb.), 800 szék (széke). A forgalom legnagyobb, árus 9-ként a következők: réti szalma 220—200, mihály új 300—500 szalmaszál 150—100, almosszál —, egyéb takarmány —, lóhere —, takarmány szalma —, tengerrisz —, 100—100000 —, marja 180—200, szalmaszécska 150—200, szén —, új —, szalmaköcsök 280—200, szén kocsizás 89, súly 89000 kg.

Állatvásárok.

Budapesti állatvásár. Február hó 1-én. A székesfehérvári körvidéki és marhavásár igazgatóság jelentése.

Felhajlatot: 212 drb beföldi, — drb szaliczi, — drb türosi, — drb növéndék 40 hajós, 85 db 36 bárány: — drb beföldi, 0 drb galiczai, — drb türosi, 31 drb bécsi, — drb növéndék borja 655 drb türosi bárány, — drb 416 tehen.

Borjévszár élelki lefolytat volt.
Árak a következők: Élis borjak: beföldi — drb fríg, kivételesen — fríg borjak, 30—45 fríg, kivételesen — fríg nyulak, növéndék borja 15—23 fríg, fríg türosi — fríg, galiczai — fríg, türosi — fríg. Ötlet borja: beföldi 42—50 fríg, türosi — fríg, galiczai — fríg, növéndék borja — fríg, abkint, 1000 bárány 40—75 fríg, bécsi ötlet borja 43—50, kivi, — fríg nyulak. Élis bárány 50—70 fríg, kivételesen fríg 60 kecske — fríg, páronként. Hízult 17 fríg.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár. 1899. évi február hó 1-én. A gazdasági és mezőgazdasági marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére. Felhajlatot: 178 db nyulak, nyulment: jármos ökrök elősmín. 10 db kőpé, 28 db alarendelt, 10 db. Fojtókötelen: feher 0 drb, tarka 86 db, tenyészbika 1 drb, tarka tinó —, feher — drb, jármósbivaly 2 drb, bonyhádi tinó 40 db, hízult való ökrök — db, tarka — db.

A vásár hangulata lanya volt.
Kövezték azak jegyzetelték: Előrendű jármos ökrök —, középmin. jármos ökrök —, pár, alarendelt minőségű jármos ökrök — hízult való, jármósbivaly és — fríg páronként. Jobb minőségű jármos ökrök 30—32 — mm-kint és a, beklint való ökrök — fríg. Fojtókötelenek és pedig: Felhajlatot magyar tehen 400 kevert szarvaszú tehen 70—120, bonyhádi tehen 100—160 kiv. — fríg, bika — fríg páronként.

Budapesti vágómarhavásár. 1899. február hó 1-én. (A budapesti körvidéki és marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére). Felhajlatot: 2429 db jógy vágómarhák, nevezetesen: 1419 db magyar és tarka ökrök, 498 db magyar és tarka, tehen, 928 db szarvaszú, — db boszniai ökrök, 15 db boszniai tehen, 30 db szerbiai tehen, 106 db bika és 124 db bivaly.

Minőség szerint: 827 darab előrendű hízult 1465 db középminőségű és 337 db alarendelt min. bika — db előrendű hízult ökrök, — db középminőségű ökrök és db alarendelt min. ökrök — db előrendű hízult tehen, — db középminőségű tehen, — db alarendelt minőségű tehen.

A kereslet a kedvezőellen időjárás következtében igen gyors volt, az árak általában vilálosítottak ma redlik, csupán konzervgyártásra alkalmas ökrök árat emelkedett 1 frittal, mert a helybeli konzervgyárt részére miny 400 drbot vásároltak. Ennek a körülmények között, hogy a többi minőségű ára megmaradt mulh heti szivonalon. A konzervgyárt részére még 3 héten át fognak vásároltak.

Kövezték azak jegyzetelték: Hízult magyar ökrök jobb minőségű 29— fríg, kivételesen 35—50, — hízult magyar ökrök középminőségű 24—29, — alarendelt minőségű magyar ökrök 20—24, — jobb minőségű magyar és tarka tehen 20—30, — kivételesen tarka tehen 31—, — magyar tehen középmin., 20—30—, alarendelt minőségű magyar és tarka tehen 20—20, — szerbiai ökrök jobb minőségű 19—21, — szerbiai ökrök alarendelt minőségű —, — szerbiai bika 22—31, — kivételesen —, szerbiai bivaly 17—21, kiv. 23— fríg métermérszékint dőlyásban

Budapesti lóvásár. Budapest, 1899. febr. 1-én. (A budapesti körvidéki igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére).

A vásár forgalma lanya volt. Felhajlatot összesen 400 db. Eladottat 231 db, jobb minőségű lovakkól bítas 16 db, eladottat 3 db, 165—200 frít, könnyebb koszló (júker stb.) 10 db, eladottat 10 db, — frít, könnyebb koszló (híntés) 25 db, eladottat 40 db (100—160 frít, igaz koszló (nehéz nyugottai taj) 60 db, eladottat 18 db 95—100 frít, ponya 4 db, eladottat 10 db, — 45 frít, koszló minőségű lovakkól: nehésbűtű (fuváros 10 stb.) 80 db, eladottat 80 db 55—85 frít, könnyebb felit (parasztai stb.) 100 db, eladottat 65 db 20—45 frít, alarendelt minőségű lovakkól 165 db, eladottat 80 db 8—10 frít. Bécsi vágóra vásároltatot 32 db, az alaktak és kulcs részére vásároltatot 10 db, tulajdonjoga granus 16 lefogallatalt — db, raglyos betegsége granus 16 lefogallatalt — db, takonykór miatt a gyeptemreher küldetett — db.

Közbizalmi szerződésár. 1899. február 3. (Élis magyar szerződésár-részvényáruszárad telefont-jelentése a „Köztelek” részére). A vásár azilárd volt. **Héti átlagárak:** Magyar vágómarhák 320—380 kg, nehéze 400—490, 250—300 kg, nehéze 480—4900 kg, fríg 300 kg, tül 45—46 50 kg, vidéki sertések könnyű 450—475 kg, Szerb kir. Román — tista klg, páronként 45 klg, elősmínyevőszarvasz és 9/10 engedélyt szerkesztés **Értékpár:** Tengeri 6/80 — frít, ára 6/80 frt Kórházyán átvéve. **Héti átlagmenny:** Jan. 27, maradt: 29005 drb Fehérvári: Beidőlt 1574 drb, Szerbiai: 1578 darab, Romániából — drb, egyéb államokból 3130 darab, Összesen — drb. **Fő ös z e z e g 32226 db.** Állomány és felhajlat egyrütt — drb. **Előjárás:** budapesti fogasztásra (—X. kertjelet) 1378 drb, beföldire Budapest környékére 418 drb, Bécsebe 167 drb, Csehországba, Művészorára és Szilésziába — drb, Ausztriába 318 db Német birodalomba — drb, egyéb országokba — db. A szappangyártárokban feldolgoztaltok: szilésziakohan elhullott 2, vagonból kirakattat hízult 11, borsókésának találatot összesen 7 db. Összes 7285 darab. Maradt állomány 29440 drb. A részvény-átlagárakokban 7401 drb van elhelyezve. Az egészésségi és tranzitálásokban maradt 4191 drb. **Előjárás:** Szerbiai: 1576 db, Romániából — drb, összesen 5767 drb. **Előjárás:** 1588 drb, maradt állomány 4179 drb és pedig 4179 drb szar és db román. Az egészésségi szemlélt. ján. 1401 máig 44 dr a fogasztás alól kivonatolt és technikai czélokra feldolgoztalt.

Szávny szerződészet. (A magyar elősmínyező-szerződésár-részvényáruszárad hétéi jelentése. 1899. febr. 3-án.)
Szerződészen átmett malokkó árai: 90—100 kg. (páronk) súlyban 48—50 krig. 100—120 „ „ 47—48 „ 120—150 „ „ 46—48 „
Szerződészega való malokkó árai: Szerződészen keresztül nett ment malokkó 100—120 kg. 36—39 Pászint átvéve 4% koronásim.

Ingatlanok árverése (20000 frt becsértéken felül).

- (Kivonat a hivatásos lapból.)
- Febr. 7. Budapesti a kivi ha. H. Hernády 80837 kir. tisztek István
 - Febr. 9. Budapesti a kivi ha. Gr. Szapáry 126643 István
 - Febr. 13. Budapesti a kivi ha. Freyberger 54727 kir. jbiróság Dávid
 - Febr. 13. Brassó a kivi ha. Duck 46034 kir. tisztek József
 - Febr. 13. Aradi a kivi ha. Kondorosy 31052 kir. tisztek József
 - Febr. 18. Budapesti a kivi ha. Csávkólyi 306416 kir. tisztek István
 - Febr. 21. Debreczeni a kivi ha. J. Barsosy 70920 tóság Miklósné

- Febr. 21. Beregszászi a kivi ha. Ockay 22402 kir. tisztek István
- Febr. 21. Budapesti a kivi ha. Weisz 53486 kir. tisztek Mórné
- Febr. 22. Beregszászi a kivi ha. Lónyay 49843 kir. tisztek Géza
- Febr. 22. Győr a kivi ha. Goda 112965 kir. tisztek Béla
- Febr. 24. Budapesti a kivi ha. Klein 70064 kir. tisztek Samu
- Márcz. 2. Türocz-és a kivi ha. Rosenfeld 22794 mártóni kir. jbir. tóság Ernő
- Márcz. 23. Tornyalmi a kivi ha. Szennyfiványi 44000 kir. jbiróság Géza
- Ápr. 5. Kecséméti a kivi ha. Nagy 29000 kir. tisztek Balázs
- Ápr. 13. Budapesti a kivi ha. Deutsch 218250 kir. tisztek Imréné

Szerkesztői üzenetek.

B. P. urak, Dojca. I. A. J. M. Sz. *160 megrendelheti megrendeléseit, mint nemtag is. 2. A OMEGE-be be lehet lépni Járőrök ha most telzik belgely, a tagság ján. 1.00 számít. Gondoskodunk, hogy a belgely nyilatkozat megküldéséig, amíg a szükséges tudósítások is tartalmazza.
K. A. urak, M. Oefer. A Kisebbségi Közműnyek-az OMEGE tagjaként dijanulnak jár. Tetsék megrendelni az elmaradt füzetet a szerkesztésnél (Földm. miniszterem, Károly Reszó szerk.).

az OMEGE magy. kasd. egyesület tulajdonai.

Az egyesület tanácsa felgyelezte aliat: **Foszerkesztő** és kiadóterfő: Forster Géza az O. M. G. R. igazgatója — Felsőbe szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. h. szerkesztő-titkár. — Táraszerkesztő: Rudas Barnabás az O. M. G. E. titkár.

Élsőrangú hazai gyártmány

Pontos ezim:

ÉLSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

RÉSZÉNYTÁRSULAT

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedül gazdasági gépgyára, mely a gazdálkodóknak szükséges összes gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szaktavagó kérdéssel bizalommal hozsánk

Részletes árjegyzékkel és szaknyelvi felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szerekvavagók Herzsofók

Mindennemű értokarmányok

Gazdálkodóknak

finom és goromba buzakorpa, szárazszósék, inalatacsira, olajpogácsa budapesti gyártmány, ugyszintén vidéki repczé, napraforgó, tökmagpogácsa legutányosabban szerezhető be

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

V., Alkotmány-utca 31.

Czazagos Magyar Kölcsonös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII. József-körút 8.

Alakult 1894. évi en.

Elnö: TELEKI GÉZA gróf. Alnölk: CSAVOSSY BÉLA.

Igazgatóság tagok:

ANDRÁSSY GÉZA gróf. BUDAYOVICS SÁNDOR. DISS SWFFY ARISTID. PÉTERYKÉ EMIL.
BURNIK OTVILA. SZENTKIRÁLYI KÁLMÁN. SZILÁSY ZOLTAN. SZONTI ZSABORCZ.
TELEKI SÁNDOR gróf.
Vasvári igazgató SZONTI ZSABORCZ.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSONÖS BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET a gazdaközségek állapotos elismerése szerint egy a tűz- és a járványbiztosítás terén hivon megfelelő hivatásának, folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközségek évek óta sürgettek és a lakóknak gyors és méltányos kinyomtatására a felek teljes melegegését vírtva ki magának, az

épület és általány (pauschal) biztosításánál

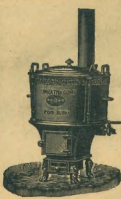
rendkívül mérsékelt díjával tetemes megtakarítást tesz lehetővé; a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstartári béveggel; — minden más illeték kizárásával

A takarmány és szalmáseleség

biztosítása egy intézetnél sem eszközölhető oly olcsón és oly kedvező feltételek mellett mint a szövetkezetnél.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a biztosítójól 3% átengedeményben részesülnek. Kiszágitók, a hazán kívülről, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeket biztosítják, 10% engedeményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapestben, (József-körút 8. sz.) és a vidéken illetéktelt ügyvédekkel. 5324

Takarmánykamra berendezések

nevezetesen: **szeveskavágók**, szabadalmazott védőkészülékekkel, **répvágók** szelet- és kockavágásra, **répezők**, **kukoricamorzsolók**, **darátómalmok** kézi-, járgány- és gőzhajtásra, **amerikai Duplex-darutok** gőzhajtásra, csöves- és szemes-kukorica és mindenféle gabonafajok egész finom darálására, **egy- és kétjáratu malmok** vasállványon, **olajpogácsatorók**, **járgányok**, **transmissiók**,

burgonyafőző- és takarmányfűlesztő készülékek,

továbbá **trágyalé-szivattyúk** és **fecskendők**, **trágyaléosztók** **széna- és szalmasajtók**, nemkülönbön az összes talajművelésközök, **vető-, kaszáló- és aratógépek**-, **gabonatisztító és osztályozó gépek**.

nagy választékban jutányos áraon kaphatók

Ulmrath és Társa

mezőgazdasági gépgyárosoknál

BUDAPESTEN, V. Váci-körút 60.

Árjegyzék és költségvetés kivanatra ingyen és bérmentve.

Örökös gyertya

Korszakalkotó találmány, megbecsülhetetlen értékű szálodák, **vendéglők** s minden egyes **háztartás** részére.

Ára darabonként csak **90 kr.** (A pénz előleges beklüldése mellett porómentesen megküldve.)

KARL BENDER I., WIEN IV., L.

Vintshgauri hasas tehének tejelési képesség

2500—3000 liter,

melyet több oldali bizonylatokkal igazolhatok, kaphatók

PICK OSWALD-éknál,

VIII. Külső Kerepesi-út 1. sz.

A magyar és német nyelvben teljesen jártas, szép és könnyen olvasható írással bíró nőlen fiatal ember mint

irodatiszt

lehetőleg f. évi márczius 1-ével

felvételre kerestetik.

Évi járandóság 600 frt, 2 szobából álló lakás szabad fűtéssel. Előnyben oly pályázók részesülnek, kik gazdasági tanintézetet végeztek.

Bővebb felvilágosítással szolgál

az uradalmi jószágfelügyelőség Kis-Szálláson, hova a bizonyítványmátsolatokkal ellátott sajátkezűleg írott folyamodványok mihamarább intézendők. 7252

A zalathnál kénkovand ipar r. t.

BRASSÓI

kénsav- és műtrágya-gyára

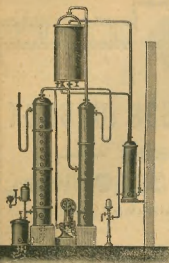
ajánlja legjobb minőségű mindennemű

MŰTRÁGYÁIT

a t. cz. gazdaközségek b. ügyelmébe.

Árajánlatokkal készséggel szolgál a

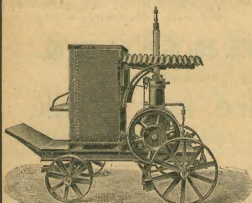
Központi Iroda, Budapest, IV., Bécsi-utca 5.

E. Leinhaas, Freiberg in Sachsen

gépgyár, rézműves és kazánkovács
 ajánlja mint hosszú évek óta specialista, teljes
mezőgazdasági szeszfűző-ít, szeszfmintó-ít és élesztőgyár berendezés-ít,
 ugyszint minden egyes e szakmába vágó gépeit és
 eszközöit,
gőzgépeket és gőzgépkazánokat.
 Magyarországon eddig 26 szeszgyárat rendeztem be.
 Előnyös referenciákkal.

GANZ és TÁRSA Budapestben.

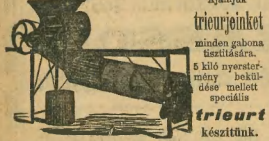
raszóló és gépgyár r.-társ.
Petroleummal és adómentes benzinnel hajtott motorok gazdaság céljaira
 (BANKI és CSONKA szab. rendszere).
Mechwart-féle gőzekék és petróleumekék.
Hengersizékek, kőjártok és teljes malomberendezések.
Turbinák. — Villamos világítást és erőátviteli berendezések. 953. sz.

Részletes árjegyzékeinket kívánatra megküldjük.

HIRDETESEK

felvételnak a kiadóhivatalba
BUDAPEST,
 útjól-ut 25-éik szám.

STAHEL és LENNER TRIEURGYÁR, Budapest, V. ker. Katona József-utca 8. Ajánljuk

triEURjéinket minden gabona tisztálásra, 8 kíló nyerstörmény behűlése mellett speciális triEURt készítnék.
 Lakóptól triEURköpenyt gyorsan és olcsón újjal felszerelnek. Kívánatra képezés kérgépkékek szolgálatát béménteve. Jutalék mellett szolid elárúsiók alkalmazást nyuzholnak. 9563

Kwassitz eredeti 7150 Hanna-pedigree vetőárpat

1898-ik termés, Emanuel von Proskowitz junior által termelve, a mezőgazdasági léselet tart, ajánl
Original PEDIGREE SAAT-GERSTE
 Actien Zuckerfabrik Kwassitz
 Kwassitz Mahren, Nordbahn.
 E termésű ujabban a bécsi jubileumi kiállítás alkalmával a földművelésügyi miniszterium „Züchter Ehrenpreise”-vel lett kitüntetve.
 E termésűből rakított tarti Grünwald Sándor gabona kivélti cég Budapestben. 9564

„HAMPSHIRE DOWN” JUHOK.

Kitünő hús, jó gyapju, nagy súly.
 Kém kiválóan értékes
angol juh-fajta
 bámulatosan korai fejlettségénél fogva utólrhetetlen
 ezen kívül pedig oly erős szerzetűek, hogy minden éghajlathoz alkalmasak,
 és a hús minőségű névvel egyesülül illanak.
 A „Schottländer Club” 1897. decembri kiállításán Londonban a „Hampshire Down”-ok voltak a legértelműbbek. A bírások csoportja 20 nevéssel felismalta mind a többi számára névvel és egy úrnéjjel a Champion díjra a legjobb rövid gyapjások között a kiállításán tartalmán maradt. Egy „Hampshire Down” ismét első díjat nyert mindenféle rövid faják között a lesurt állatok versenyében.
 Közélebi felvilágosítást nyújt
James E. Rawlence,
 a Hampshire Down juhnyesztők szövetségének titkárja, Salisbury, England.

Árak franco csomagolás, bécsi indokoltatás szállítási tartomány ca 2 kíló, kilónként 40 kr. tartomány ca 50 kíló kilónként 35 kr. postadíj ingyen csomagolás és bérmentesen 4 kíló 4 kíló 1 pólcsellenzében 2 ft 60 kr., 4 kíló 4 pólcsellenzében 3 ft Kaucsukkal regisztrálónként 10 kral több Vízmentes bérmentes vadászcsizmák.

JUST E. A. és Társa, BECS, XII/2.

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető:
A szertés javítása és hizlalása
 a gerdők és hialakok használatára. Irta K. Ruffly Pál.
 Ára portómentes külföldre 1 forint 10 krajczár.

KATHRENER-FÉLE

Kneipp malátá kavé.

Nagygyarabon készült!

Ezek óta kitűnő pitűnknek hasznosított a hűvelővezeték, léleg, sziv- és gyomorgyógyászati, vizeztséggyógyászati orvosi ágazata. — Legújabbabb kiadású a csodálatos hatású KATHRENER-FÉLE Kneipp malátá kavé, amelynek készítése...

SZIVATTYUK

minden neme, hási, nyilvános, mezőgazdasági és iparcélókra.
BOWER-BARFF-féle szondaírozott inoxydálás módszer szerint inoxydált szivattyúk rozda ellen védve.
Árjegyzéket W. GARVENS, Wien, I., Wallfischgasse 14. sz. ingyen és bérmentve. Schwarzenbergstrasse 6.

MÉRLEGEK,

legújabb javított rendszerű lizedés, százdos és hídmérlegek fából és vasból, kereskedelmi, közlekedési, gyári, mezőgazdasági és parti célokra. Embermérlegek, mérlegek házi használatra, barometerek, Commandit-társaság szivattyú- és mérleggyártásra.

Minden rendelmenyhez, a melynek 3 forinton felül az értéke, ingyen csatolok egy a konyhakerttulajdonosokra nézve igen hasznos és az összes főszekétféleket magában foglaló részletes magyar

„Tenyésztési utasítás“

ezimű **könyveckét.** Rendelmeny-kíséret nélkül csak 20 krajczárnak levélbútygekben való behirdetése ellenében kapható. — **Magyar levelezés.**

Putz Ottó, Erfurt.

„Iparosok és gazdaságok részére ajánlja a —

Drezdai Motorgyár r. t.
 (G. Moritz Hillé Dr. sz. a. A. t. t. é. r. t.)
 legújabb modellek, szerelt és kész, parafém- és benzinpompák és megannyi más speciál gépekkel és alkatrészekkel.

Minden kiállításán és versenyen **első érmetekkel és díjakkal** kitüntetve. Több mint 4700 méter mélyen 20.000 lövedék. **Vezérkönyvtárat Gellért Ignác** Budapest VI., Eötvös-utczán 44.

Pályázat.

A nagyv. m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1899. évi január hó 19-én kelt 98867/1898. számú rendelete alapján az alulírt feltételeknek megfelelően 500 fnt évi gérdíjjal és a külső munkálatok tartalmára 2 fnt dívetéssel egybekötött

becslőbiztosi gyakornoki állásra

pályázat hirdették.

Pályázókól megkívántatik, hogy:

1. az 1883. évi I. tcz. 3. §-ában meghatározott képzettséggel bírjanak;
2. az értekezési vizsga letétel után megvesztés garanciájú kikötött jó alkorról végeztek;
3. az 1876. évi VII. tcz. alapján végrehajtott földadó szabályozásnál már mint becselő, pót vagy segédbecselőbiztosok voltak alkalmazva s mint ilyenek hivatalos eskü alatti szolgáltak.

Végre magyar honosság, ép és erős testalkat, feddhetlen előélet és nyíltság. A kiválasztás idejéiglenes minőségben történik és ha leváltás irásadás esetén a helyszínelő becselő biztosi állások betöltésénél előnybei bír, — ha be nem váltik egy évi próba szolgálat után, minden további igény nélkül elbocsátják. — **Pályázati határidő február 15-ike**

Szegeden, 1909. évi január hó 23-án.

7283 **II. számú magy. kir. helyszínelési felügyelősg.**

Ingyen szederfacsemete.

A földművelésügyi m. kir. Ministerium országos selyemtenyésztési felügyelősége bárkinék **ingylen ad 2—3 éves magágyi szederfacsemetét.**

Városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél vármegye, utolsó posta, vasút, esetleg hajóállomás pontosan bejelentendő.

Ha a csemeték magastörzsi fakká neveljük, egy egy katastrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el oly formán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemeték 80 centiméter távolságra álljanak.

Sövény alakításnál egy folyó méterre 3 drb, egy folyó öltre 6 drb csemetét számítunk.

Kik csemetét akarnak, ezt sürgősen jelentsék be.

A földművelésügyi m. kir. ministerium országos selyemtenyésztési felügyelősége Szegzárdon, Tolna vármegye.

7287

A szegedi I. mezőgazdasági orsz. kiállítás katalógusa

részese hirdetések felvételnek a „KÖZTELEK“ kiadóhivatalában Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Takarmány-készítő kamrák
 teljesen berendezve; szeszakavágók, repavágók és zuzók, kukorica-morzsolók.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 mezőgazdasági gépgyárosok.

Daráló-és őrlő-malmok
 kitűző eredeti angol daráló-gépek, őrleztők, gazdasági és trágyalépszivattyúk a legjobb kiállításban.

Kimerítő képes árajegyzékek és terráriumok kivanatqa ingyen és bérmentve.

Főraktár: **BUDAPEST, VI. kerület, Váci-körút 63. szám.**

Arankamentes, államilag szimzrólóherét, lezernét,
répamagvakát, fűmagsvakát,
müden czára és egyéb
vetőmagot a legújanyosabb dron és garan-
tált 14 nuzsogon.

**Olasz szaponárát tizta vastag gyöke-
rekölő öröve.**

Mindenkor a legmagasabb nuzi dron, készpánzfertés
mellett vásárolók: gazdasági és erdei vetőmagvakát,
mely czára mintázott ajánlatot kérek.

A J A N L O K:

Kocsikenőcsöt, Petroleumot,

Zaőköt, ponyvákot, kátrányfestéket,
fedelűket és minden egyéb gazdasági czikket.

GÉPOLAJAT,

u. m. valótól tiszta olívaolajat, elsőrendű
váltalintott repezolajat- elsőrendű ásvány-
olajat stb.

Szalonnat

Fertőtlenítő szereket,

u. m. karbolisav, karbolpor, creolin, zölgálicet stb.
rézgálicz karbololeumol, keserűsöt csudasöt stb.

MŰTRÁGYÁT.

BUDAPESTEN,

V. ker., Akadémia-utca 10. sz.

KRAMER LIPÓT, Budapest.

Telefon.

Sürgönczim: „CERES“ Vadapest.

Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgálók.

Telefon.

HÁMPPEL JÓZSEF

gép- és léncszivattyúgyára

WIEN, III. T., Hellwagstrasse 10.

szab.

léncszivattyúit

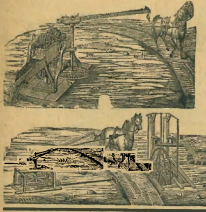
réték, konyhakétek, diszkerék és fain-
kolák vízretek levelesedéshez.

Lójárgány

1-4 kertesökön egyszerre való hasz-
nálatához. Nélkülözhetetlen mely kú-
táknál.

Használt léncszivattyúk és járgányok
állandóan raktáron vannak.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Oroszgos Magyar Gazdasági Egyesülés Néhai-
Mezőgazdasági (Budapest Köztelek).

ÁRAK:

nagyban wagon-rakományként át Leopoldsdahl-Station,
omlesztett állapotban 106 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vasúti
szállítási költség a különböző távolságú rendelési állomá-
sok szerint 130-140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egye-
sülötti tagok részére 2 frt 80 kr. nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árát egyesületünk pénzá-
rtárhoz beküldeni kérjük, a szállítási költség a költségmely
átvételénél fizetendő.

Heralerker Saatgetreibe und Saatfartoffeln.

Offertieren in unergleichen gutes Qualität unser rühmlichst bekanntes Saatgut:
Witnerbohner 1 g R. 11, Reimlichigkeit 99%, Füllholzergewicht 60 kg,
Heferschwelzer, 1 g R. 10, Reimlichigkeit 98%, Füllholzergewicht 50 kg,
Blau-grüne englische Saarebohne 1 g R. 16,
Saatfartoffeln für alle Zinette in großer Auswahl.
Säebühnen: „Götte von Drauzer“, pro 100 kg R. 17, „Drauzer Nummern“,
„Alfobol“, „Bona gratia“ R. 15, „Bokemia“, „Dr. Bösch“, „Prof. Groß“,
„Drauzer Gertrudische“, „Prof. Böhmer“, R. 12, „Champman“, R. 200,
„Dr. Cris“, R. 4, „Wöhler“, R. 300, „Prof. Marterer“, R. 350. Alles pro 100 kg
ab Station Herald. Gute zum Selbsttransporte. Bei Abnahme von Waagenfüßungen
billigen Zufubungen des Preisberechnungen erfolgt gratis und franco. Alle Zufubungen
werden gebeten direct an die:

Getreide- und Saatfartoffelhandlung der Domaine Herald, per
Pölkerrkirchen, Böhmen.

Defonomeerwanter Karl Sommer.

ALAPITAJOTT 1802. ÉVBEN.

ALAPITAJOTT 1802. ÉVBEN.

Bánhegyi C. J.

„Az arany kalapádohoz“ IV., Rostély-utca 13.

Lószerzám veretek és kellekek.

Kész istrángok, angol gyeplők, nyergok, lovagló szerek. Nyereg-
szappan, angol börtökek, szerzámok, Kwizda-fluid.

Halászati czikket. Szabadalmazott patkány és egérfogók.

Szerzám nagykereskedés minden iparág részére.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Eladó

egri szőlőgazdaságomban termelt kifogástalan minőségű
500,000 drb amerikai és európai

gyökeres és síma szőlővessző, 35,000 db gyökeres fásajt-
vány bor- és csemefajók.

— Árjegyzéket kívánatra küld —

GRÖBER JENŐ,

BGER (Mecset-utca). 7219

Eladó amerikai

szőlővesszők.

38,600 drb egy éves gyökeres Ripária ezre 16 forint.

3,700 „ I. rendű síma Ripária „ „ 8 „

23,700 „ II. „ „ „ „ 5 „

1,650 „ II. „ Solonis „ „ 5 „

a dombovári vasutállomáshoz szállítva.

Megrendelések: 7287

a gazdasági intézőséghez

• Pusztá-Inám u. p. Dombóvár czimzendők. •

Lapunk bekötési táblája

i frt 38 krért (portmentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

Vetésre

ajánlok különböző minőségű fajtasza, tartósságban, bőhozamban,
keményítőtartalomban alig felülmúlható, minden talajra, de különösen
lazább, fekete vagy homokos talajra alkalmas:

Hortensia burgonyát.

A legutolsó évjárat állag termése 80-100 métermázsza 1200 □-les
holdanként, keményítőtartalma 19-23%; különösen gazda-
sági szeszgyárhozoknak kiválóan ajánlatos fajta, de szeszli cizokra is
kiváló minőségű. Ára vagonrakományokban vagyis legalább 100 q rende-
lésnél 2 frt 50 kr. kisebb telekben 3 frt métermázsánként, zsákok onköl-
ségbenszámításnak fel, vagy rendelő által küldendő. Rendelések hozzám in-
tézmdők és királyi gazd. intézőséghez, míg a készlet tar, sorrend-
ben fagymentes időben előhozzalmati.

Haas Ignéz, Nyiregháza.

7181

Bármiféle
gőzcseplőkészletnél
alkalmazható.

Hofherr és Schrantz Budapest,

VI., Váci-körut 57. szám.

Több mint
250 darab
működésben

Ajánlják legújabb szerkeztű **léheredürzsölő-gépüket** a lőhere lecséplése, kidörzsölése és tisztítására egy művelet alatt | Árjegyzékek bérmentve és ingyen.

Fairbanks mérlegek a legbiztosabb mérlegszerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek szerződés rendszerűek, tökéletes számológéppel bírnak s a hídra tett terhet minden ponton egyenlően mérlegetik.

Tartósság, pontoság és könnyű kezelésüknél fogva ugy használatban, mint a külföldön a legelső díjat nyert legkiválóbb mérlegek.

Gazdasági, szeker-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket az érzékeny és a csúszkát megfelelő szerkezetüknel fogva különösen a gazdák, gazdaságok és uradalmak részére legelőnyösebben ajánljuk. A juttanyos árakban, melyek sulyokkal számított jobb kivitelű tiszta mérlegek áráinál nem magasabbak, a hiteltelenség, csomagolás és loco vasmatra való feladás költségei már befigyaltatnak. — Gazdasági egyesületi tagok árkedvezményben részesülnek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll. Magamendések követlen központi irodánkhoz, Andrásy-ut 14. címrezenődök. Árjegyzékekkel, felvilágosítással szintén központi irodánk szolgál.

FAIRBANKS MÉRLEG és GÉPGYÁR részvény-társaság,
BUDAPEST, Andrásy-ut 14. Gyár: Külső Váci-ut 156.

ELADO

LÁSZLÓ ÉS TÁRSAI nagy-iklodi—kis-jenői—széplaki vizszilvási legelő gazdaságából a vásárlnál minden körülmények között egyöntetűbb és jelentékenyen mérsékeltbb áru erdélyi magyar faj gazdasági szarvasmarha **elszörendü fiatal igás ökor és tinóság.**

Az anyagot hazánk legnagyobb és legtekintélyesebb uradalmi ismerik és vásárolják teljes megelégedéssel.

Hogy az egyes uradalmak jelentékenyebb szükségletüket minél egyöntetűbb anyagban szerzhessék meg, úgy rendezkedtünk be, hogy előre meghatározott feltételek mellett direct megbízásokat is hajthassunk végre, melyeknek kifogástalan kivételörel eddig is véltünk összekötésben álló uradalmak szives felvilágosítást adnak.

Legelőink, valamint tanyáink közvetlen vasuti állomások mellett fekszenek. Rakodások vétel napján hajthatók végre. Vonatkoztetékes naponként délelött kétszer — délután kétszer.

Bővebb felvilágosítást levélbeli megkeresésekre szivesen adnak:

LÁSZLÓ ÉS TÁRSAI, Kolozsvárt, Nagy-utca 1 sz.

Baranya- és Tolna vidéki 1-2-3 éves

vöröstarka tinók és üszök

beállításai és jármos ökrök úgy tehenek eladására és későbbi szerződésére vállalkozik 7102

Spiegel Ármín dombóvári kereskedő.

382 díjjal kitüntette. 1898. évi Bécsi Separator-versenyen 1-ös díj.

ALFA SEPARATOR RESZY.-TÁRS.
ezelőtt **PANHAUSER A.**

BUDAPEST, VII. Erzsébet-körut 45. sz.

Tejszövetkezetek és tejgazdasági telepek berendezése.

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

1898. évi gyártás 28,209 fölözö gép. 7052

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Pozsony vármegyei gazdasági egylettől.

1199. szám.

Pályázati hirdetés.

A Pozsony vármegyei gazdasági egylettől éventént új választás alá eső

titkári állásra

pályázni akarók felhívataknak, hogy

Folyó évi február 28-ig

kellően felszerelt kérvényeiket az egyesület elnöke méltóságos gróf PÁLFY ISTVÁN urhoz Pozsonyban ezimeze adják be. A kérvényhez eszótlanó:

1. A magyar honosságot igazoló bizonyítvány.
 2. Valamely magyar gazdasági akadémiá, vagy felső tanintézetűi nyári képesítési oklevél.
- A magyar nyelvben és a fogalmazásban való teljes jártasságot okvetlenül megkövántatik, a német és tót nyelvek bírása előnyt ad.

A titkár végzi a jegyzői teendőket a köz- és választmányi, valamint összes szakosztályi gyűléseken, szerkeszti az egylet közlönyét, a könyv- és irattárt kezeli, a gyűlési határozatokat végrehajtja, a küldésekben eljár, az összes írásbeli munkálat, másolatokat, kiadványokat, teljesíti az egyesület tőrek-vevényeinek és munkaprogramjának megvalósítása érdekében eljár.

A titkár fizetése 1000 írt éventént. A megválasztandó titkár egy évi próba után lesz csak véglegesen, ha a hivatalához kötetli feladatok teljesítésére teljesen alkalmasnak bizonyul.

Kelt Pozsonyban, 1899. január 26.

Bartal Auréli,
egyesületi alelnök.

120. szám. 1899.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A m. kir. közalapítványi uradalom folyó évi október hó 1-től következő földbirtokokat adja haszonbérbe, és pedig: a Temesegyezi Glúd község határában fekvő 743 kat. holdas birtokt valamint az ugyanazon határban fekvő 590.### holdas birtokt 25 évi időtartamra; az Újlak község határában fekvő 383.### holdas birtokt 12 évre; a Nagy-Kövesér község határában fekvő 255.### holdas birtokt; a Bakovár község határában fekvő 447.### holdas birtokt; a Nicskyfalva község határában fekvő 377.### holdas birtokt; a Román-Szatmora község határában fekvő 494.### holdas birtokt; a Zsebely község határában fekvő 88.### holdas földbirtokt és a Liget község határában fekvő 134.### holdas birtokt 6 évi időtartamra. A bérbeadás iránt a zárlatnál versenytárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árverés 1899. évi március hó 23-án, délelőtt 10 órakor fog a Buziás fűrődőhelyen székelő m. kir. közl. gazd. ker. föltisztgés hivatalos helyiségében megtartatni.

Ezen határmára bérleti szándékozt azal hivataknak meg, hogy 50 kros bélyeggel ellátott és kellő bánatpénzzel felszerelt írásos zárt ajánlataikat, melyben a holdankénti megajánlott évi haszonbéri összegek számmal és betűkkel kiírandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a bérleti feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti, bértárgyanként külön börtöközva a fenti határidő előtti nyújtásá be alírott föltisztgéshez, a börtökra megjegyezve, hogy az ajánlat, mely bértárgya szől. Bánatpénzűl a bérleti szándékolt birtoktest minden holdja után Egy írt eszótlanó a zárt ajánlatokhoz vagy teendő le a szóbeli ajánlat megadott élti készpénzben vagy az állam által övadékiépések elismert értékpapirokban.

Kiküldési ár:

a glúdi 743 holdnál	7 írt — kr.
a glúdi 590.### holdnál	10 írt 25 kr.
az újlaki 383.### holdnál	8 írt — kr.
a nagy-köveséri 255.### holdnál	9 írt 50 kr.

a bakovári 447.### holdnál	11 írt 25 kr.
a nicskyfalvi 377.### holdnál	11 írt — kr.
a rom.-szatmora 494.### holdsnál	10 írt — kr.
a zsebelyi 88.### holdnál	12 írt — kr.
a ligeti 134.### holdnál	10 írt 50 kr.

év és holdankénti haszonbér. Oly egyrének kik gyámhatalom vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén, a kik az uradalommal szemben hátralekés tartoztatban vannak, vagy bár mi ezimen perben állanak, az árverésből ki vannak zárva.

Elkésve érkezett vagy utóajánlatok valamint kölgen fel nem szereltök figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlattevők közti szabad választási jog az uradalomnak tartatik fen.

A részletes haszonbéri feltételek alírott föltisztgésnél, valamint a glúdi, zsebelyi és ligeti birtokokra vonatkozólag a eskövái, — az újlaki és rom.-szatmora birtokokra vonatkozólag a török-százosi, — és a nagy-köveséri, bakovári a nicskyfalvi birtokokra vonatkozólag a nagy-köveséri közalap. ispánsgoknál is a szokásos hivatalos órak által betekinthető vagy esetleg érdeklődők köztészeim lemszólhatók.

Buziásan, 1899. évi január hó 24-én.

M. kir. közalap. gazd. ker. föltisztgés.

Van szerencsének ajánlani

szavatolt tisztaságu

A legmagasabb
díjakkal
díjazott

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszfor-savtartalommal és 85—100% porfinosságal.

Felülmulhat, minden talajra alkalmas trágyaszer, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatásra az összes gabonaszemnek, kapás és olajnövények, lőhere és lucerna, szőlő, kómoló és kertü veteményekre, kiváló képen a rétekre. Legjobb, leghatásosabb és legelősebb foszfor-savtrágya tekintet hatáskának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat. — A citrátban oldható foszfor-savtartalomát szavatoltságot vállalunk, netalán hiányt megterítünk. Árjelölésökkel, szakmunkákkal és egyéb felvilágosító és legkészebben szolgál

A echesországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási irodájának vezérképviselősége
a magyar korona orsz. területén

KALMÁR VILMOS, Budapest,
VII., Erzsébet-kört 34. szám.
Martellin a leginómbab dohánymemesítő trágya kir. eladása. Kalnit.

KIADÓ BIRTOK.

Borsodmegyében, Mező-Csáth határában, az Emődii vasuti állomástól nem messze, egy

2020 hold (á 1200 öf) tagos birtok
30 hold dohány engedéllyel, tisztítakkal s megfelelő gazdasági épületekkel

folyó évi október 1-től

több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni alulírott Orosz Szabolcsmegyében, vasut-állomás Nyiregyháza.

KÁLLAY JENŐNE

7230

Réпамagvevők figyelmébe!

A jelenlegi magas réпамagárak mellett különösen figyelmet érdemel a

takarmány-czukorrépa-mag (Rose-demi-sucriere)

nemcsak azért, mert sokkal olcsóbb a többi réпамagfajoknál, hanem azért is, mert hozamra nézve valamennyi között a legelső helyet foglalja el, amint az az alábbi kimutatásból kitűnik, melyet a bonn-poppelsdorfi gazdasági akadémia 17 különböző réпамaggal végzett kísérlet alapján a berlini „Illustrirte landwirtschaftliche Zeitung“-ban közzétett.

Kimutatás:

Szám	A faj neve	Hektáronkénti hozam mértérműszakban			Az összszűlyből van %		A répa szűraz anyagtar- tartalma %	A hektárkén- ti szűraz anyaghozam mértérműszakban	A répa czukor- tartalma %	Hektáronkénti mértérműszak- hozam bar	
		répa	levél	összszűly	répa	levél					
1	Tannenkrügi sárga	2	1001	128	1129	80	11	10,90	109,11	3,87	36,74
2	Jaune géanté de Vauriac	3	968	180	1148	84	16	12,39	110,94	6,18	59,82
3	Jaune ovoidé des Barres	4	928	146	1074	86	14	11,93	110,71	7,23	67,09
4	Jaune tankard	15	720	141	961	84	16	12,09	87,05	7,08	50,98
5	Golden tankard	5	924	89	1013	91	9	11,55	106,72	6,22	57,47
6	Oberndorfi sárga	11	849	149	998	85	15	12,46	105,79	7,29	61,89
7	Leutowitzi sárga	8	873	179	1049	83	17	12,40	108,25	8,52	74,38
8	Waites golden globe	16	705	105	810	87	13	13,01	91,72	7,47	52,68
9	Champion yellow globe	7	883	80	963	92	8	10,57	93,33	6,64	58,63
10	Frömsdorfi sárga	6	886	162	1048	85	15	11,95	106,88	7,15	63,35
11	Mammuth rose longue	12	831	156	987	84	16	12,36	102,71	7,20	59,83
12	Mammuth long red	9	889	150	1019	85	15				
13	Simons Lanker	14	753	168	921	82	18				
14	Disette blanche á collet vert	10	854	178	1032	83	17	12,22	104,36	8,57	73,19
15	Magyar fehér	17	637	236	893	71	29	14,55	92,68	9,40	59,88
16	Blanche demi-sucrière	13	765	109	874	88	12	15,93	121,86	9,76	74,66
17	Rose demi-sucrière	1	1079	153	1232	88	12	12,89	159,08	7,97	86,00

Ezen kiváló répafaj magvát 96% tisztaság és 84% csiraképesség szavatossága mellett

30 forintjával,

hazai termésű

Oberndorfi réпамagot

37 forintjával

szállítók 100 kilónként budapesti raktárból.

Kiváló tisztelettel

Haldek Ignác,
Budapest, Károly-körút 9.

Mauthner Ödön

császi. és kir. udvari szállító magkereskedése
Budapest, Andrásy-ut 23.

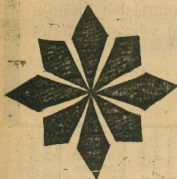
ajánl!

Impregnált burgundi takarmányrépamagot.

Az impregnált répamag rohamos térhódítása a fegyenesebb bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy mily nagyok az impregnált mag előnyei a nem impregnált fölött.

Az impregnált mag gyorsabban és jelentékenyen erőteljesebb csírrakkal kel ki, mint a közönséges mag; az első időszakban gyorsabban és bujábban növekszik, a répavetés kifogástalan s tökéletes állományának és az elgondolható legnagyobb hozamoknak ezáltal a legjobb biztosítékát nyújtja; **már az első 4 hét alatt mintegy 8 napi előrehaladottságot mutat** oly növényekkel szemben, melyek közönséges répamagból, illetve közönséges jó kereskedelmi árúból keltek. Összehasonlítva termelési kísérletek alkalmával az impregnált répamag jóval kevésbé, de a legtöbb esetben éppen semmit sem szenvedett a rovaroktól, különösen a drófféregtől, azután a gyökériszűztől sem, azonfelül még figyelembe kell vennünk, hogy a répamagon tapadó összes mikroorganizmák, csirgombák stb. a számos répabetegségeknek ezen áthurcolói teljesen és biztosan megöletnek az **impregnálási eljárás** által, mely utóbbi abból áll, hogy a répamag egy bizonyos időtartamra kénnes savval és klórgázzal érintkezik.

Ez teszi érthetővé azt a nagyon is gyakran előforduló jelenséget, melyet a gazda ez ideig nem bírt magának megmagyarázni: Előfordul ugyanis, hogy nem impregnált répamag, mely a magvizsgáló állomás, vagy a gazdának mestereséges csirzátatóján igen szépen csírázott, a szabadba elvetve sokkal gyöngébben kelt ki. Az egyszerű oka ennek abban rejlik, hogy a répamag külső felületén élősködő mikroorganizmák, baktériumok stb. a mestereséges csirzátatónak magas hőfoka megölte, a szabadba veletl nem impregnált magon azonban háborítatlanul folytathatták romboló munkájukat és a különben csiraképes mag a gazda nagy ámulatára nem kelt ki. — **Az impregnált répamag nál ilyen esély természetesen teljesen ki van zárva, mivelhogy — mint már említettük is, — az impregnálási eljárás teljesen elpusztítja a baktériumokat.**

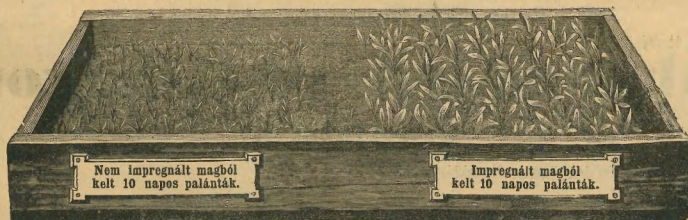
Csillag-védjegy.

impregnált magot tartalmazó zsákok egyik oldalán a **CSILLAG-VÉDJEGY**, a másik oldalán a **BIKAFEJ-VÉDJEGY** van feltüntetve.

- Mauthner-féle javított impregnált sárga eckendorfi** 100 kilo 54 ft.
Mauthner-féle javított impregnált vörös eckendorfi 100 kilo 54 ft.
Mauthner-féle javított impregnált és kitüntetett kerek lapos sárga oberndorfi 100 kilo 46 ft.
Mauthner-féle javított impregnált és kitüntetett kerek lapos vörös oberndorfi 100 kilo 48 ft.
Mauthner-féle javított impregnált és kitüntetett vörös Mammuth (óriás) 100 kilo 48 ft.
Mauthner-féle valódi impregnált sárga olajbogyó-alaku óriás 100 kilo 48 ft.

Bikafej-védjegy.

Nem impregnált magból kelt 10 napos palánták.

Impregnált magból kelt 10 napos palánták.

Nem impregnált eredeti ólomzárolt quedlinburgi takarmányrépamag.

- Sárga eckendorfi** 100 kilo 50 ft. **Champion Yellow Globe** . 100 kilo 44 ft.
Sárga kerek oberndorfi. . 100 kilo 42 ft. **Sárga olajbogyó alaku óriás** 100 kilo 42 ft.
Nagy vörös Mammuth . . 100 kilo 44 ft. **Vörös olajbogyó alaku óriás** 100 kilo 44 ft.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

és
GŐZ-UTIMOZOONYOKAT

a legtekéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Teléfono 92—50. **BUDAPEST—KELENFÖLD** a vasútállomással szemben.

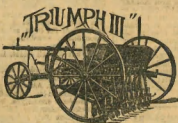
Iroda, raktár, javítóműhely.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Legújabb szabadalmazott **EGYTEREMES SORVETŐGÉP**

„TRIUMPH III.“

Mértő kerekek nélkül! — Mértő kanalak nélkül! — Váltó kerekek nélkül!

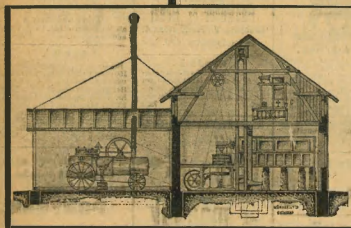
— Hegy és lapályra. —

Minden gabona- és magmunkához, valamint minden magmennyiséghez egy és ugyanazon vetőkészülékkel alkalmas. Csekély ónsúly, a gép legjobb hirtellete mellett. Felső kereket 1280 mm. magasak. Erdőig már 5000 drb. úszeken.

LAKOS NÁNDOR, a Friedlaender gépgyár magyarországi főraktára

BUDAPEST, VIII., Külső Kerepesi-ut 1.
a központi pályaudvarral szemben.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

berendezéseket teljesen, úgy egyes malomgépeket, valamint

gépöntvényeket

gazdasági gépműhelyek részére gyárt és szállít:

Wörner J. és Társa malomléptő gépjára és vasöntődéje
Budapesten, Külső váci-ut 54—56. sz.

Takarmánymészet,

szavatolt 40—42% phosphorsav tartalommal, tiszta, ártalmatlan alkotórészekből ment, **arsenmentes**, ajánljunk brünni raktárunkból a pénz előleges beküldése vagy utánvéttel 50 kiló 6 frt, 100 kiló 12 frt — kr. 5547

Knochenmehl-, Spodium-, Gelatine- und Leimfabrik, Brechelshof, Preuss. Schlesien.

Kérdőzködések és megrendelések közvetlenül hozzánk intézendők.

Eladó gyökeres fásajtványok.

Jól meggyökeresedett, fejti. I. békéletesen beforradt fajok. Solonch alanyon: Fürtint 700 darab a 130 frt. Riparitsi Meslicsa alanyon: Kóv-dinka 2000 drb a 130 frt. Riparia Portalis alanyon: Madelaine anevrine 1080, Piroz Chasseias 570, Chasseias croquanti 650, Chasseias blanc 9500, Passantuli 500 a 130 frt. Olasz Hiding 25000, Kesz-ó 750, Mészefőér 400, Sárfehér 2500, Fehér szőlő 2500, Kővidinka 1100, Szerémi 204 450, Muskat Lunel 2380 a 115 frt. Ezzenként helyből számítva, csomagolással együtt.

Megrendeléseket 25% előleg beküldése mellett elfogad

Az ecserői szőlőbirtok, Révfülöpnél a Balaton mellett.

MARSCHALL A.

kocsi-, hajtó-, lovagló- és istállószergység,
gőzfűrész és fahajlító telepe

Pozsonyban, III., Grössling-utca 16. sz.

Ajánlja:

landauer broom, félfedeles, nyitott vadászoksjait és hintőket, igen könnyű és elegáns kivitelben és a legkülönfélébb alakokban.

5 elsőrangú éremmel kitüntetve.

Tiszti és polgári lovagló eszközök!

Géphajtószijak, Lószerszámok, uri fogatok és gazdasági lovak részére.

Mintaraktár a kereskedelmi museum állandó kiállításában Budapestben, Városliget.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.